

Termenul de judecare a cauzei în instanța de apel: 17.01.2014-14.05.2014.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de recurs ordinar: 04.07.2014-18.11.2014.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de apel: 05.01.2015-XXXXXXXXXX.

Procedura de citare legală executată.

Asupra apelurilor, în baza materialelor din dosar și argumentelor prezentate în ședință, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți -

C O N S T A T Ă :

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse instanța de fond a reținut, că xxx activînd în calitate de director executiv al Asociației de Economii și Împrumut „xxx” cu sediul în satul xxx raionul xxx, avînd intenția de a dobîndi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere la 22.02.2009 a încheiat un contract de depunere de economii în sumă de 20000 (douăzeci mii) euro, pe un termen de 3 luni cu xxx. Conform ratei de schimb a BNM din 22.02.2009, 20000 (douăzeci mii) euro constituiau 267062 (două sute șazeci și șapte mii șazeci și doi) lei. Acest contract directorul executiv al A.E.Î. „xxx” xxx împreună cu contabilă A.E.Î. „xxx” xxx nu l-au reflectat în documentele contabile primare și centralizatoare și în rapoartele financiare ale asociației, iar banii 20000 (douăzeci mii) euro, depuși de xxx la Asociația de Economii și Împrumut „xxx” cu sediul în satul xxx raionul xxx, au fost însușiți ilicit de către directorul executiv al A.E.Î. „xxx” xxx și contabilă A.E.Î. „xxx” xxx, căuzînd părții vătămate xxx o daună în proporții considerabile.

Acțiunile lui xxx au fost calificate de către organul de urmărire penală conform art.190 al.5 CP RM, după indicii escrocheria, dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvîrșită de două persoane, cu căuzarea de daune în proporții considerabile, cu folosirea situației de serviciu, săvîrșită în proporții deosebit de mari.

Instanța de fond la fel a reținut, că xxx activînd în calitate de contabil al Asociației de Economii și Împrumut „xxx” cu sediul în satul xxx raionul xxx, la 22.02.2009 directorul executiv al Asociației de Economii și Împrumut „xxx” cu sediul în satul xx raionul xxx xxx, avînd intenția de a dobîndi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a încheiat un contract de depunere de economii în sumă de 20000(douăzeci mii) euro, pe un termen de 3 luni cu xxx. Conform ratei de schimb a BNM din 22.02.2009, 20000 (douăzeci mii) euro constituiau 267062 (două sute șazeci și șapte mii șazeci și doi) lei. Acest contract directorul executiv al A.E.Î.„xxx” xxx împreună cu contabilă A.E.Î.„xxx” xxx nu l-au reflectat în documentele contabile primare și centralizatoare și în rapoartele financiare ale asociației, iar banii 20000 (douăzeci mii) euro, depuși de xxx la Asociația de Economii și Împrumut „xxx” cu sediul în satul xxx raionul xxx, au fost însușiți ilicit de către directorul executiv al A.E.Î. „xxx” xxx și contabilă A.E.Î. „xxx” xxx, căuzînd părții vătămate xxx o daună în proporții considerabile.

Acțiunile lui xxx au fost calificate de către organul de urmărire penală conform art.190 al.5 CP RM, după indicii escrocheria, dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvîrșită de două persoane, cu căuzarea de daune în proporții considerabile, cu folosirea situației de serviciu, săvîrșită în proporții deosebit de mari.

Sentința instanței de fond a fost atacată cu apel în termen de către avocatul Șova Victor în interesele inculpatei xxx, care în motivare invocă dezacordul cu sentința instanței de fond din următoarele considerente:

-instanța de fond nu a dat o apreciere obiectivă la probele acumulate și administrate în cadrul ședinței de judecată și au fost tratate în defavoarea condamnatului xxx, pe cînd după cum rezultă din cerințele art.8 al Codului de Procedură Civilă „toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se întreprinde în favoarea inculpatului”. La viziunea sa acțiunilor lui xxx le-a fost dată o apreciere greșită de organul de urmărire penală și această greșală a fost repetată de instanța de fond la emiterea sentinței de acuzare,

-a pledat de la început pentru o încadrare corectă a acțiunilor lui xxx și emiterea unei sentințe de achitare fapt ce solicită și în prezent fiindcă instanța de fond incorect a ajuns la concluzia de a califica acțiunile lui xxx pe acest compartiment conform art.190 al.5 CP RM "Escrocherie", adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșeleciune sau abuz de încredere, fiindcă latura obiectivă a escrocheriei se realizează prin dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșeleciune și abuz de încredere, în acest context prin dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane se înțelege transmiterea benevolă infractorului de către victimă a bunurilor ...sub influența înșeleciunii sau abuzului de încredere,

-potrivit Hotărîrii Plenului CSJ nr.23 din 28.06.2004, primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi încadrată drept escrocherie numai în cazul în care infractorul încă la momentul intrării în posesia acestor bunuri avea drept scop însușirea lor și nu avea de gînd să îndeplinească angajamentul asumat. În cazul dat xxx nu a dobîndit bunurile ilicit, dar au fost primite în baza acordului cu xxx care intenționa să pună banii la depozit și fiindcă d-ei a doua zi după transmiterea banilor lui xxx a plecat la Moscova a fost imposibilă restituirea ei imediate a banilor deaceia banii în sumă de 20000 euro au rămas la păstrare în safeu pînă cînd peste cîteva zile cu acordul lui xxx acei bani au fost depuși prin intermediul lui xxx pe contul de la xxx și acest fapt nu servește temei de a concluziona că a primit bunurile ilicit și mai mult ca atît că d-ei i-a însușit,

-la calificarea acțiunilor lui xxx necesita de ținut cont despre faptul că în acțiunile d-ei lipsește latura subiectivă a escrocheriei care se caracterizează prin intenția directă și prin scop de profit. În cazul dat xxx nu a avut intenția de a însuși banii lui xxx și s-

a dovedit faptul că d-ei nu a avut nici un profit din aceasta,

-xxx nu a negat faptul că a primit banii în sumă de 20000 euro de la xxx și s-a obligat să-i restituie, însă în virtutea situației grele financiare actualmente nu este în posibilitate de ai restitui,

-faptul că xxx i-a restituit lui xxx suma de 6000 euro denotă faptul că d-ei este onestă și nu a avut intenția de a însuși acei bani,

-în viziunea sa în cazul când xxx a consemnat prin recipisă obligațiunea sa de restituire a banilor lui xxx sînt relații civile și litigiul apărut necesită să fie soluționat pe cale civilă și deaceia în acțiunile lui xxx lipsesc semnele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 Cod Penal,

-solicitînd admiterea apelului, casarea în tot a sentinței instanței de fond, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care în privința lui xxx să fie emisă o sentință de achitare, cu eliberarea lui xxx din stare de arest.

Sentința instanței de fond a fost atacată în termen cu apel nemotivat de către avocatul Burlacu Silviu în interesele inculpatei xxx, solicitînd admiterea cererii de apel, casarea totală a sentinței instanței de fond în privința lui xxx.

Ulterior avocatul Burlacu Silviu în interesele inculpatei xxx a depus apel motivat, invocînd dezacordul cu sentința instanței de fond din următoarele motive:

-instanța de judecată a negat argumentele și declarațiile înaintate de către xx și xx, sentința de judecată fiind bazată numai de probele prezentate de către acuzare, în acest caz, una din probele de bază a acuzării sunt declarațiile depuse de către partea vătămată xxx, care pe parcursul urmăririi penale a fost audiată de mai multe ori, fiind audiată și în cadrul cercetării judecătorești, completînd declarațiile sale de fiecare dată cu ceva nou,

-instanța de judecată examinînd și cercetînd prezenta cauză penală nici în cadrul cercetării judecătorești, nici în sentința de condamnare nu a pus și nu a explicat faptul, că partea vătămată xxx fiind audiată și depunînd de 5 ori declarații de fiecare dată a completat declarațiile sale cu ceva nou, fiind audiată în calitate de martor a depus declarații care ulterior au fost deja completate cu ceva nou, fiind deja audiată ca parte vătămată, în timpul confruntării din nou completează declarațiile depuse anterior cu careva evenimente și fapte care nu au fost declarate anterior, fiind audiată în cadrul cercetării judecătorești declarațiile sale sunt din nou cu careva fapte și evenimente completate, care pînă a fi depuse nu au fost relatate niciodată, fiind completate anume în ce privește participarea lui xxx la anumite evenimente care au avut loc între xxx și ea, toate aceste completări a declarațiilor trezesc anumite dubii și bănuieli asupra veridicității declarațiilor depuse de către xxx, mal mult ca atît, instanța de judecată urmează să aprecieze critic declarațiile depuse de către xxx pe parcursul acestei cauze penale,

-în ce privește recipisele care au fost prezentate și cercetate, din textul acestor recipise reiese faptul, că xxx a semnat această recipisă avînd rolul unui garant sau martor la faptul că xxx va restitui suma împrumutată, xxx nu putea și nici nu poate să fie impusă să restituie suma de 20000 euro, deoarece ultima nu a participat la negocierile care au avut loc între xxx și xxx și nu a primit careva sume bănești, mai mult ca atît că ulterior numai de către xxx a fost semnat un contract de depunere cu xx care nu a fost trecut prin contabilitate, tot de către xxx este eliberată recipisă prin care se obligă să restituie suma de 18800 euro, deja mult mai tîrziu în acest „joc” este atrasă și xxx care în vederea acordării unui ajutor lui xxx a făcut pasul prin care a semnat recipisă din 04.11.2010, care este scrisă de către xxx, avînd calitatea de martor a unei asemenea tranzacții,

-fiind audiată atît în cadrul urmăririi penale, cît și în cadrul cercetării judecătorești xx vina incriminată nu a recunoscut și a declarat că nu a fost prezentă la discuția despre careva sume bănești și la transmiterea unor sume bănești între xxx și xxx nu a asistat,

-despre existența împrumutului în sumă de 20000 euro de la xxx de către xxx xxx a aflat abia peste două-trei săptămîni, suma de 20000 euro nu a fost introdusă în contabilitate, deoarece această sumă nu figura după contabilitatea Asociației. Mai mult ca atît, careva transferuri de bani la bancă ea nu a efectuat. A mers și a semnat recipisă, deoarece a solicitat xxx și a dorit în așa mod să o ajute pe xxx. Asemenea declarații au fost depuse și de către xx care a confirmat cele declarate de către xxx,

-careva elemente a infracțiunii de escrocherie în acțiunile inculpatei xxx nici în cadrul urmăririi penale, nici în cadrul cercetării judecătorești nu au fost stabilite. Mai mult ca atît, toate acțiunile chiar ale inculpatei xxx cad sub incidența legislației civile, unde între două părți sunt relații de împrumut și care urmează a fi recuperate conform procedurii civile,

-solicitînd admiterea integrală a cererii de apel, casarea totală a sentinței instanței de fond, pronunțarea unei noi hotărîri, prin care xxx să fie achitată conform prevederilor art.390 al.1 pct.3 CPP RM.

Sentința instanței de fond a fost atacată cu apel în termen și de către avocatul Cîrțica Boris în interesele inculpatei xx, care în motivare invocă următoarele considerente:

-de fapt, la două săptămîni după 22.02.2009 de la directorul executiv al AEÎ „xxx” xx, contabila xxx a aflat că ultima a primit la deposit de la verișoara sa din mun.xx xxx, pe un termen de 3 luni, la 2,4% lunar suma de 20 mii euro, contabilă xx a fost împotriva, deoarece xxx nu locuia în teritoriul satului xx, nu era membră a asociației și banii nu erau în lei. Situația financiară la AEÎ era normală, dar la sfîrșitul lunii aprilie 2009 nu erau bani să achite dobînda față de ”xxx”, în prezența lui xxx xxx prin telefon i-a lămurit cet.xxx situația apărută, la ce ultima a răspuns să facă ce știe, dar peste 3 luni cînd va reveni din Moscova să-i întoarcă banii. Bani au fost achitați la ”xxx”,

-în prezent AEÎ „xxx” se află în litigiu judiciar cu debitorii Asociației, cet.xxx s-au restituit 6 mii euro, inclusiv 1000 euro în calitate de dobîndă. Cu parvenirea banilor pe contul AEÎ, restanța va fi întoarsă potrivit înțelegerii,

-evident este și faptul că xxx, cît și xxx n-a negat primirea banilor, recunoaște necesitatea restituirii lor, s-au eliberat și recipise ca confirmarea primirii sumei de bani, la data de 16.04.2010; recipisa din 04.11.2010 a semnat-o și xxx ca confirmare a datoriei față de cet.xxx/f.d.33/,

-xxx n-a avut intenția de la bun început de a dobîndi bunul cet.xxx, despre ce a declarat atît la urmărirea penală, cît și în instanța de judecată și respectiv acțiunile ei nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.190 CP RM, lipsește latura subiectivă. La mijloc e un litigiu civil,

-potrivit pct.15 al Hotărîrii Plenului CSJ nr.23 din 28.06.2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor” la primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpînire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat. Încă pînă la adresarea la organele de drept și pornirea urmării penale parțial s-a întors cet.xxx 6 mii euro, inclusiv 1000 euro ca dobîndă,

-în prezent se acționează prin instanța de judecată în raport civil cu persoanele care nu și-au onorat contractul de credit cu AEÎ „xx” și cu prima ocazie banii cet.xx vor fi achitați,

-solicitînd admiterea apelului, casarea integrală a sentinței instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărîri noi prin care xxx să fie achitată.

Sentința instanței de fond a fost atacată cu apel în termen și de partea vătămată xxx, care în motivare invocă următoarele considerente:

-instanța nu a soluționat acțiunea civilă formulată în cadrul procesului penal, încalcînd astfel dispozițiile art.225 al.2 din CPP,

-potrivit art.225 al.2 din CPP: ”(2) La adoptarea sentinței de acuzare sau de aplicare a măsurilor de constrîngere cu caracter medical, instanța soluționează și acțiunea civilă prin admiterea ei, totală sau parțială, ori prin respingere.” Prin derogare de la art.225 al.2), cu titlu de excepție, instanța poate aplica dispozițiile art.225 al.3) din CPP, însă nu atunci cînd dorește s-o facă (am voit am soluționat acțiunea civilă, nu am voit, am admis-o în principiu), ci doar în cazurile expres și limitativ prevăzute de lege, adică doar atunci cînd apare necesitatea de a amîna judecarea cauzei civile pentru administrarea de probe suplimentare,

-în speța, subsemnata parte vatămată, nu a cerut administrarea probelor suplimentare, deoarece cuantumul pagubei materiale este dovedit în mod absolut prin înscrisurile anexate la materialele cauzei penale (ce probe să mai administrezi, dacă toate înscrisurile care dovedesc fapta prejudiciabilă și pe cei ce răspund de ea, precum și urmările acestei fapte, adică prejudiciul cauzat - sunt cusute la dosar). În mod concret, contractul de depunere din 22.02.2009 încheiat între Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor ”xxx” reprezentată de către xxx pe de o parte și xxx pe de altă parte, coroborate cu recipisele scrise și semnate de către xxx și xxx precum și depozițiile părții vătămate xxx și a martorului xxx, servesc drept dovadă absolută a faptului că partea vătămată xxx a suferit un prejudiciu material de 20000 euro,

-nu există nici o necesitate de a fi administrate probe suplimentare și nici instanța nu a precizat în mod concret (în cuprinsul hotărîrii atacate), cine a pus la îndoială cuantumul prejudiciului material solicitat de către partea vătămată și nici nu a indicat administrarea căror probe concrete (certificate, expertize, evaluări etc.) ar conduce la o eventuala amînare a procesului,

-care sunt în mod concret întrebările care necesită elucidare, și care ”șir de acte” trebuie să le prezinte AEÎ ”xxx”, pentru a fi încasată de la partea responsabilă civilmente paguba materială în sumă de 20000 euro, dacă la materialele dosarului penal a fost anexate contractele individuale de muncă încheiate între AEÎ ”xxx” în calitate de angajator și xxx și xxx în calitate de angajați(f.d.102-105),

-problema încasării prejudiciului cauzat prin infracțiune de la partea responsabilă civilmente nu necesita prezentarea unui șir nedefinit de acte, ci urma a fi soluționat potrivit art.223 și 73 din CPP, coroborate cu dispozițiile art.1403 din Codul Civil, prin care se consacră obligativitatea angajării răspunderii comitentului (în speța AEÎ ”xxx”) pentru prejudiciul cauzat de prepusul său în funcțiile care i s-au încredințat. Or, această problemă a fost soluționată deja prin încheierea irevocabilă a Judecătorei Briceni din 29.08.2013, iar AEÎ ”xxx” i-a fost recunoscută calitatea de parte responsabilă civilmente, motiv pentru care instanța trebuia doar să aplice dispozițiile legale prevăzute de art.art.223, 73 CPP, coroborate cu dispozițiile art.1403 Codul Civil și nu să lase nesoluționată acțiunea civilă sub pretextul lipsei unui șir de acte nedefinite (nedorință a instanței de a-și asuma răspunderea aplicării unor norme juridice),

-avînd în vedere că xxx, xxx și AEÎ ”xx” reprezentată de xxx, nu au contestat marimea prejudiciului material indicat în acțiune, nu au formulat nici o referință, opoziție sau obiecție cu privire la cuantumul prejudiciului material, instanța judecătorească nu are dreptul să pună la îndoială mărimea prejudiciului cauzat prin infracțiune. În acest sens, contractul de depunere din 22.02.2009 încheiat între AEÎ ”xx” reprezentată de către xxx și xxx, coroborate cu recipisele scrise și semnate de către xxx și xx(f.d.33) dovedesc incontestabil faptul că xxx a suferit un prejudiciu material în sumă de 20000 euro,

-avînd în vedere că prin încheierea irevocabilă a Judecătorei Briceni din 29.08.2013 AEÎ „xxx” a fost recunoscută în calitate parte civilmente responsabilă potrivit art.73 din CPP, deci în mod solidar responsabilă pentru pagubele cauzate de către directorul Asociației xxx și contabilă asociației xxx, nu este clar care a fost impedimentul pentru instanță de a dispune încasarea pagubei materiale în sumă de 20000 de mii euro de la cei responsabili,

-deși instanța a ignorat cerințelor cu privire la aplicarea măsurilor asigurătorii formulate în conținutul acțiunii civile (și nu a fost declarat apel tocmai pentru a nu tergiversa examinarea cauzei, fiindcă exista o speranță legitimă că măsurile asigurătorii vor fi aplicate de către executor după admiterea acțiunii civile) totuși este greu de înțeles care este motivul neîncasării prejudiciului

material din patrimoniul directorului Asociației xxx, a contabilei asociației xxx și din patrimoniul AEÎ "xxx",

-instanța, în mod practic nu a contribuit la repararea prejudiciului cauzat părții vătămate prin infracțiune, iar repararea în mod concret a prejudiciului nu poate fi realizată fără emiterea unui titlu executoriu,

-prin "admiterea în principiu" a acțiunii civile sunt ignorate drepturile și interesele părții vătămate și anume dreptul de a fi despăgubită de către autorii nemijlociți ai infracțiunii și partea responsabilă civilmente. Iar pentru a opri urmările prejudiciabile ale infracțiunii, dreptul la despăgubiri urmează a fi realizat cât mai rapid posibil, fără intervenția unei alte instanțe civile,

-astfel, deși interesul statului a fost respectat întocmai (instanța și procuratura au "scăpat" de dosarul penal, fiind trecut în darea de seamă ca fiind soluționat), partea vătămată a rămas cu prejudiciul nereparat în mod efectiv (pentru că nu s-a obținut titlul executoriu), iar înaintarea unei acțiuni judiciare separate nu are nici un sens, deoarece are ca efect întârzierea obținerii titlului executoriu (titlu executoriu care trebuia să fie eliberat de instanța penală),

-de ce, ea în calitate de parte vătămată, trebuie să fie obligată la înaintarea unei acțiuni civile separate (soluționarea căreia poate fi suspendată până la soluționarea procesului penal), dacă acțiunea civilă a fost înaintată în cadrul cauzei penale, iar art.219 al.1,2 îi recunoaște dreptul de a fi despăgubită de către instanța penală și nu de instanța civilă. Or, instanța judecătorească pe tot parcursul cercetării judecătorești, a sesizat faptul că inculpatelile nu au contribuit cu nimic la repararea pagubei pricinuite și nici nu au încercat s-o facă, motiv pentru care trebuia să țină cont și de interesul material al părții vătămate și să manifeste un rol activ în soluționarea acțiunii civile,

-tocmai pentru a evita discuțiile în contradictoriu cu privire la cuantumul pagubei materiale, pentru a evita pronunțarea unei hotărâri judecătorești prin care acțiunea civilă să fie admisă doar "în principiu" și pentru obținerea unui titlu executoriu cât mai rapid posibil, a renunțat la calcularea tuturor dobânzilor de întârziere (începând cu 01.05.2011 și până în prezent), cu toate acestea, strădaniile lor s-au dovedit zadarnice, motiv pentru care sunt nevoiți să formuleze prezentul apel,

-solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri judecătorești în partea soluționării acțiunii civile prin care să fie dispusă:

-admiterea acțiunii civile, repararea integrală a prejudiciului material prin încasarea în mod solidar de la xxx, xxx și AEÎ "xxx" în beneficiul lui xxx a daunei materiale în sumă totală de 20000 euro sau echivalentul în lei a acestei sume, la momentul pronunțării hotărârii judecătorești,

-încasarea în beneficiul lui xxx a daunei morale în mărime de 30000 lei, în mod solidar de la xxx, xxx și AEÎ "xxx",

-în scopul asigurării acțiunii aplicarea sechestrului pe imobilele ce aparțin făptuitorilor xxx, xxx și părții civilmente responsabile AEÎ "xxx" cu drept de proprietate, în limita sumei de 20000 euro,

-aplicarea sechestrului pe mijloacele de transport ce aparțin făptuitorilor xxx, xxx și părții civilmente responsabile AEÎ "xxx", în limita sumei de 20000 euro,

-în scopul asigurării acțiunii aplicarea sechestrului pe conturile bancare ce aparțin părții civilmente responsabile AEÎ "xxx" înregistrată la Camera înregistrării de Stat la xxx sub nr.XXXXXXXXXX, în limita sumei de 20000 euro.

-încasarea tuturor cheltuielilor de judecată generate de prezentul proces (inclusiv onorariu de avocat pentru reprezentare în cadrul Curții de Apel) în mod solidar de la xxx, xxx și AEÎ "xxx".

Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 14.05.2014 a fost respins ca nefondat apelul părții vătămate xxx declarat împotriva sentinței Judecătorei Briceni din 18.12.2013, au fost admise apelurile declarate de avocatul Șova Victor în interesele inculpatei xxx, de avocații Burlacu Silviu și Cîrțica Boris în interesele inculpatei xxx împotriva sentinței Judecătorei Briceni din 18.12.2013, cu casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri noi prin care xxx și xxx de sub învinuirea formulată în baza art.190 al.5 CP RM au fost achitate pe motiv că fapta inculpatelor nu întrunește elementele infracțiunii, măsura preventivă aplicată lui xxx și xxx s-a revocat, cu dispunerea liberării acestora de sub arest imediat din sala de ședințe.

Prin decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18.11.2014 au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți Pasat Liliana și de partea vătămată xxx, cu casarea totală a deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 14.05.2014 în privința inculpatelor xxx și xxx, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției sale Colegiul penal lărgit a motivat că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, conform art.385 alin.(1) pct.1) –3), 10) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile, dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă. Potrivit art.394 alin.(1) pct.1) și 4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii. În cazul cînd o parte a acuzației este considerată neîntemeiată – temeiurile pentru aceasta. În corespundere cu art.225 alin.(4) Cod de procedură penală, instanța de judecată lasă acțiunea civilă fără soluționare în procesul penal în cazul adoptării sentinței de încetare a urmăririi penale sau de achitare din motivul lipsei componenței infracțiunii.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descripțivului sentinței, instanța de fond:

a) a constatat divergent și neclar asupra elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate inculpatelor, menționând în sentință de mai multe ori că acestea au cauzat părții vătămate ba daune considerabile, ba daune în proporții deosebit de mari și nu s-a expus în niciun fel asupra circumstanței recunoscute de inculpate și partea vătămată că ultimei i-au fost restituite 6000 euro, nefiind clar urmează această sumă a fi considerată tot dobândită ilicit, ori necesită a fi exclusă din învinuire (v.2, f.d.40, pct.1 și 2 din decizie).

b) soluția din dispozitivul sentinței de a lăsa acțiunea civilă fără soluționare, deoarece necesită a fi prezentate probe suplimentare pentru a o confirma, nu este una prevăzută de legea procesual-penală pentru o sentință de condamnare și prezintă dubiile și îndoielile instanței în raport cu fapta constatată în descripțivul sentinței, adică că a fost dobândită ilicit anume suma de 20.000 euro.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile legale și a adoptat o hotărîre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În decizia Colegiului penal al CSJ la fel s-a motivat, că în al doilea rînd, potrivit art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală. În corespundere cu art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. Conform art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. În corespundere cu art.385 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile, dacă a avut loc fapta de săvîrșirea căreia este învinuit inculpatul. Potrivit art.394 alin.(1) pct.1), alin.(3) pct.1) și 2) Cod de procedură penală, partea descripțivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicîndu-se locul, timpul, modul săvîrșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii. Partea descripțivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată, descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. În corespundere cu art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în 7 ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Potrivit art.387 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța nu se pronunță asupra acțiunii civile dacă inculpatul a fost achitat pentru că nu sînt întrunite elementele infracțiunii.

Aceste prevederi legale nu au fost respectate de către instanța de apel.

Colegiul penal lărgit a Curții Supreme de Justiție a motivat, că rejudecînd cauza potrivit regulilor generale, conform părții descriptive a deciziei contestate, instanța de apel:

a) nu a indicat învinuirea pe baza căreia cauza a fost trimisă în judecată, deci a menținut faptele imputate inculpatelor, descrise și constatate de instanța de fond ca fiind dovedite, dar în final a pronunțat, în mod divergent și, prin urmare absolut neîntemeiat, o soluție de achitare a ultimilor. Decizia instanței de apel întrunește, astfel, elemente proprii atît sentinței de condamnare cît și celei de achitare, adoptînd o hotărîre neprevăzută de legea procesual-penală în acest sens;

b) nu a apreciat fiecare probă, examinată de prima instanță, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, nu a enunțat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării, inclusiv cele invocate în recursurile ordinare și nu a rejudecat cauza în raport cu circumstanțele invocate în rechizitoriu (v.2 f.d.121, pct. 4 din decizie);

c) dispozitivul deciziei conține soluții divergente – cu toate că sentința a fost casată, o parte din ea a fost și menținută. Soluția privind menținerea sentinței în latura civilă, în cazul în care sentința prevede mai multe relevanțe divergente în acest sens - acțiunea civilă necesită a fi admisă în principiu, fiind lăsată fără examinare, cu dreptul de a o înainta în ordinea civilă, contravine art.387 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală - instanța nu se pronunță asupra acțiunii civile dacă inculpatul a fost achitat pentru că nu sînt întrunite elementele infracțiunii (pct.1,2 și 4 din decizie).

Colegiul penal lărgit a Curții Supreme de Justiție a motivat, că circumstanțele expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat apelul de pe rol în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărîre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, dat fiind că încălcările comise de ambele instanțe, a normelor procedurale specificate constituie erori de drept prescrise în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, s-a impus soluția admiterii recursului de pe rol, casarea totală a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmînd să înlătore erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărîre legală și întemeiată.

În ședința instanței de apel după dispunerea rejudecării cauzei, avocatul Lungu Artur în interesele inculpatei xxx a susținut apelul declarat de avocatul Șova Victor în interesele inculpatei xxx, solicitînd să fie admis din motivele invocate, cu admiterea apelului, casarea sentinței instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpata xxx să fie achitată, a invocat la fel, că atît în instanța de fond, cît și în instanța de apel nu a fost dovedită intenția lui xxx la momentul semnării contractului de depozit cu xxx că acești bani au fost însușiți, nu a existat intenția de însușire de către xxx, în declarațiile părții vătămate xxx și a reprezentantului său principala problemă litigioasă este încasarea datoriei, adică întoarcerea sumei depuse, nu s-a discutat despre intenția sau probele care dovedesc vinovăția inculpatelor, s-a constatat cu certitudine că inițial a existat

o tranzacție civilă între xxx și AEÎ care nu s-a realizat și ulterior pe aceeași sumă de bani, pe același obiect, se încheie o nouă tranzacție între xxx ca persoană fizică și xxx ca persoană fizică, astfel se constată că au fost încheiate între părți doar tranzacții civile, adresarea la organele statului a fost din motiv că au expirat termenele de restituire a datoriei, deoarece partea vătămată când a văzut că banii nu sunt în contabilitate nu a reacționat, fiind încheiată o nouă tranzacție, fiind perfectată o recipisă cu o persoană fizică, în cazul dat sunt relații civile și legislația prevede modul de restituire, rambursare, încasare a datoriiilor ce reies din contractele de împrumut, deaceia nu s-a vorbit despre intenția de însușire și de mecanismul de dovedire a vinovăției în escrocherie, restituirea parțială a sumei dovedește faptul că între xxx și partea vătămată a avut loc o tranzacție civilă, ceea ce se interpretează de Codul Civil RM.

Inculpata xxx în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat de avocatul Șova Victor și cele expuse de avocatul Lungu Artur, solicitând anularea sentinței instanței de fond, la fel a declarat că nu este vinovată, recunoaște că a luat banii, dar suma rămasă o va restitui cu ajutorul copiilor.

Avocatul inculpatei xxx, Burlacu Silviu în ședința instanței de apel a susținut apelurile declarate în interesele inculpatei, consideră că în acțiunile lui xxx nu se constată elementele infracțiunii incriminate, solicitând admiterea apelurilor, cu casarea sentinței instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpata xxx să fie achitată conform prevederilor art.390 al.1 p.3 CPP, din motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii, la fel a invocat că declarațiile depuse de partea vătămată xxx de fiecare dată au fost completate cu ceva circumstanțe noi, xxx a lucrat la Asociația "xxx" în calitatea de contabil și careva bani de la xxx, de la xxx, în cazul dat suma de 20000 euro, lui xxx nu au fost transmise pentru a fi incluse în contabilitate și ultima a cunoscut despre situația creată între xxx și xxx abia după ce xxx a început să solicite suma bănească.

Avocatul Burlacu Silviu la fel a menționat, că prima discuție privitor la suma de 20000 euro a avut loc în februarie 2009 la un spital din mun.xxx între xxx și xxx, ulterior a avut loc încă o discuție, apoi au fost transmiși banii, xxx apare pe fundalul acestor relații abea când au început să apară probleme privitor la restituirea sumei care a fost transmisă de către xxx către xxx, xxx nu are nici o atribuție la acești bani, ultima a semnat ca fiind un martor a faptului și a confirmării situației că suma va fi restituită, în cazul dat nu se poate incrimina lui xxx o infracțiune de escrocherie, acțiunile lui xxx nu cad sub incidența componentei de infracțiuni de escrocherie, xxx nu neagă faptul că a participat la o discuție care a avut loc între xxx și xxx privitor la întoarcerea sumei de bani, la fel că a semnat o recipisă ca fiind martor a faptului existenței anumitor relații între xxx și xxx, din conținutul recipisei nu se constată faptul că xxx a împrumutat careva sume de bani sau se obligă să le restituie, consideră că între xxx și xxx sunt relații civile, între xxx și xxx nu există nici careva relații civile, deoarece ultima singură a declarat că discuția a avut loc cu xxx despre împrumut, suma de bani a fost transmisă lui xxx și prima recipisă a fost întocmită cu xxx, în cazul dat acțiunea civilă în care se solicită încasarea și de la xxx a sumei de bani o consideră că fiind inadmisibilă, contabilul conform contractelor care sunt anexate nu poartă nici o răspundere, această sumă nu a fost trecută prin casa Asociației, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care xxx să fie achitată.

Inculpata xxx în ședința instanței de apel a declarat că susține apelurile declarate de avocații Burlacu Silviu și Cîrțica Boris în interesele ei, la fel susține poziția expusă de avocatul Burlacu Silviu, nu a luat careva bani, nu s-a înțeles cu nimeni și nu este vinovată.

În ședința instanței de apel partea vătămată xxx a susținut apelul declarat, solicitând încasarea pagubei cauzate prin infracțiune în sumă de 14000 euro de la inculpate, a prejudiciului moral în sumă de 30000 lei, precum și a cheltuielilor judiciare pe caz, la fel a declarat că nu este de acord cu apelurile declarate în favoarea inculpatelor.

În ședința instanței de apel avocatul părții vătămate xxx, Cimpoi Ruslan a susținut apelul declarat de către partea vătămată, solicitând încasarea pagubei cauzate prin infracțiune în sumă de 14000 euro în folosul părții vătămate, precum și a cheltuielilor judiciare, cu menținerea sentinței primei instanțe în ceea ce privește latura penală, la fel a declarat că transmiterea banilor a avut loc în prezența atît a administratoarei xxx, cît și a contabilei xxx, fapt confirmat și prin depozițiile martorului xx, toate recipisele și rapoartele care au avut loc ulterior încheierii contractului și depunerii sumei de bani nu au relevanță cu latura penală, din motiv că consumarea infracțiunii de escrocherie are loc din momentul însușirii sumei de bani, adică această sumă de bani a fost însușită de către inculpate la 22.02.2009, respectiv acele raporturi care privesc deja restituirea sumei de bani însușite reprezintă o posibilitate și încercări nenumărate pe care le-a întreprins partea vătămată de a-și recupera paguba cauzată prin infracțiunea de escrocherie, infracțiunea de escrocherie s-a manifestat sub aspect obiectiv, prin încheierea unui contract de depunere fictiv, prin faptul neintroducerii sumei de bani primite în baza contractului fictiv în caseria întreprinderii xxx, respectiv prin inducerea și menținerea în eroare a părții vătămate și infracțiunea s-a consumat în momentul transmiterii sumei de bani, respectiv circumstanțele care au avut loc ulterior nu au relevanță cu latura penală a cauzei.

Suplimentar avocatul Cimpoi Ruslan a menționat, că în acțiunile inculpatelor persistă elementele infracțiunii prevăzute în art.190, acestea au primit și au însușit o sumă mare de bani sub pretextul încheierii unui contract de depozit, contractul de depozit reprezintă dovada pertinentă a faptului că acești bani, cu toate că au fost primiți cu titlu de depozit, nu au fost depuși în evidența contabilă a AEÎ și au fost însușiți de către inculpate, faptul că xxx a participat la comiterea infracțiunii se confirmă prin depozițiile părții vătămate, care a fost și a depus banii în prezența ambelor inculpate, cît și de martorul xxx, recipisa prin care xxx nu semnează în calitate de martor, dar își asumă un angajament de a restitui suma, recipisele date reprezintă o încercare de a se apăra de prejudiciul care a fost cauzat în rezultatul infracțiunii, toate speculațiile precum că aceste recipise ar constitui temeiul obligației sau ar constitui o dovadă a existenței unor relații civile nu corespund adevărului atîta timp cît suma este unică și constituie 20000 euro.

Procurorul Prisacari Lilia în ședința instanței de apel a declarat că susține sentința instanței de fond prin care xxx și xxx au fost condamnate în baza art.190 al.5 CP RM la 8 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul financiar-bancar pe un termen de 3 ani, consideră că este legală și întemeiată, solicitând să fie menținută, cu respingerea apelurilor declarate de avocați în interesele inculpatelor ca fiind vădit nefondate, consideră că acuzatorul de stat a prezentat

probe pertinente și concludente care coroborează între ele referitor la vinovăția inculpatelor de comiterea infracțiuni incriminate, fiind dovedit cu certitudine faptul că inculpatele prin înșelăciune și abuz de încredere au comis infracțiunea dată, s-au folosit de faptul că aveau nevoie de bani pentru restituirea datoriei cu clienții care erau la bancă, dispunând de banii respectivi, iar partea vătămată neavând viză de reședință, fiind dovedită intenția comiterii acestei infracțiuni, nu este un contract de împrumut, dar este un contract de depunere, din declarațiile părții vătămate se atestă că inculpatele au comis infracțiunea, fiind încheiat un contract de depunere, au intrat în încrederea părții vătămate care a vizitat-o la spital, partea vătămată a depus banii pe un termen de 3 luni cu 24% anual, bani, care după cum a aflat ulterior nu au trecut prin casieria întreprinderii, ea neavând viză de reședință în acea localitate și nicidecum nu putea să depună banii respectivi, totodată contractele atestă faptul că banca avea probleme și deja era în relații cu clienții băncii și erau cauze pe rol în instanța de judecată Briceni, ceea ce atestă încă o dată faptul că inculpatele aveau nevoie de acești bani și intenția ambelor inculpate era de a sustrage acești bani prin escrocherie, solicitând respingerea apelurilor declarate de inculpate, iar ce ține de apelul declarat de partea vătămată, solicitând casarea sentinței în latura acțiunii civile, cu admiterea solicitării indicate de partea vătămată cu încasarea în mod solidar de la inculpate a sumei de 14000 euro, cu încasarea daunei morale în mărime de 30000 lei, cât și a cheltuielilor suplimentare pe care le-a suportat partea vătămată în mărime de 12240 lei.

Audiind participanții la proces, verificând argumentele invocate în apeluri prin prizma probelor administrate, cercetând probele și verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, ținând cont de indicațiile expuse în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18.11.2014, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelurile declarate de avocatul Șova Victor în interesele inculpatei xxx, de avocatul Burlacu Silviu în interesele inculpatei xxx, de avocatul Cîrîța Boris în interesele inculpatei xxx urmează a fi respinse ca nefondate, iar apelul declarat de partea vătămată xxx urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței atacate, inclusiv din alte motive decât cele invocate, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, reeșind din următoarele considerente.

Soluția instanței de apel referitor la apelul declarat de partea vătămată xxx se bazează pe prevederile art.415 al.1 p.2 CPP RM, potrivit căruia se reglementează, că instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Potrivit art.409 al.1 CPP RM se indică, că instanța de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces.

Conform art.409 al.2 CPP RM se reglementează, că în limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Potrivit art.414 al.1 CCP RM se reglementează, că instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Conform art.414 al.2 CPP RM se indică, că instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Colegiul penal conchide, că judecând cauza penală privind învinuirea inculpatelor xxx și xxx, instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatelor xxx și xxx în comiterea infracțiunii prevăzute anume de art.190 al.5 CP RM.

În același timp, Colegiul penal, ținând cont și de motivarea expusă în decizia Colegiului penal al CSJ RM din 18.11.2014, consideră că instanța de fond, deși a constatat dovedită vinovăția și a emis sentință de condamnare în privința inculpatelor în baza art.190 al.5 CP RM, totodată a constatat contradictoriu și neclar asupra elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate inculpatelor, menționând în sentință de mai multe ori că acestea au cauzat părții vătămate ba daune considerabile, ba daune în proporții deosebit de mari și nu s-a expus în niciun fel asupra circumstanței recunoscute de inculpate și partea vătămată că ultimele i-au fost restituite 6000 euro, nefiind clar urmează această sumă a fi considerată tot dobândită ilicit, ori necesită a fi exclusă din învinuire.

La fel Colegiul penal conchide, că soluția din dispozitivul sentinței instanței de fond privind lăsarea acțiunii civile fără soluționare, deoarece necesită a fi prezentate probe suplimentare pentru a o confirma, nu este una prevăzută de legea procesual-penală pentru o sentință de condamnare și prezintă dubiile și îndoielile instanței în raport cu fapta constatată în descriptivul sentinței privind dobândirea ilicită anume suma de 20.000 euro.

În atare situație, ținând cont de explicațiile p.21 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel”, cu modificările ulterioare, conform căreia se stipulează, că în cazul când prima instanță nu a respectat prevederile art.394 CPP privind întocmirea sentinței, însă în fapt probele au fost cercetate, instanța de apel, casând sentința din acest motiv, va continua prin rejudecarea cauzei aprecierea tuturor împrejurărilor și, respectând normele procedurale (art.393-397 CPP), va pronunța o nouă hotărâre conform ordinii stabilite pentru prima instanță, astfel s-a impus soluția instanței de apel de admitere a apelului părții vătămate, cu casarea parțială a sentinței, inclusiv din alte motive decât cele invocate în apel, cu rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri conform ordinii stabilite pentru prima instanță în latura data.

În urma rejudecării cauzei, cercetând și apreciind totalitatea de probe în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, instanța de apel conform propriei convingeri bazate pe probele verificate în ședința judiciară, ajunge la concluzia că probele analizate constată deplin vinovăția lui xxx și xxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 CP RM sub formă de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită de două

persoane, cu folosirea situației de serviciu, săvârșită în proporții deosebit de mari.

În sensul dat, Colegiul penal consideră necesar a exclude din învinuirea adusă inculpatelor agravanta sub formă de „cauzarea daunei în proporții considerabile”, deoarece potrivit p.28 al Comentariului Codului Penal al RM la art.186 CP RM, ce are incidență și la art.190 CP RM, se explică, că pentru încadrarea furtului averii ca săvârșit cu cauzarea daunei considerabile, valoarea bunurilor sustrase se încadrează în limitele de la 25 la 2500 unități convenționale de amendă.

Colegiul penal la adoptarea soluției ține cont și de prevederile art.126 al.1 CP RM, potrivit căruia se indică, că se consideră proporții deosebit de mari, proporții mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care, la momentul săvârșirii infracțiunii, depășește 5000 și, respectiv 2500 unități convenționale de amendă.

Soluția instanței de apel se bazează pe probele administrate pe cauză, cercetate în ședința instanței de fond, cât și în ședința instanței de apel, care corespund cerințelor stipulate de art.101 CPP, adică sînt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrează deplin vinovăția inculpatelor în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 CP RM, în deplină măsură.

Concluzia instanței de apel rezultă din următoarele.

Deși inculpatele xxx și xxx nu au recunoscut vina în acțiunile de escrocherie, Colegiul penal consideră că vina inculpatelor se demonstrează deplin, declarațiile ultimelor fiind combătute prin elementele de fapt dobândite din declarațiile părții vătămate și a martorului xxx, precum și înscrisurile cercetate în ședința instanței de apel.

Astfel fiind audiată în ședința instanței de apel potrivit ordinii prevăzute pentru prima instanță inculpata xxx a declarat, că susține declarațiile depuse în instanța de fond, la momentul depunerii plîngerii la poliție de partea vătămată între ea și partea vătămată exista recipisa precum că ea ca persoană fizică a luat de la ultima bani, a luat banii de la partea vătămată ca de la rudă pe încredere, personal a întocmit contractul de depunere la care a fost prezentă și xxx, asociația avea birou la ea acasă, unde a venit partea vătămată și unde a fost întocmit contractul de depunere a banilor, cu scopul restituirii banilor peste trei luni cînd partea vătămată va reveni în țară, la prima discuție între ea și partea vătămată xxx nu a participat, ulterior i-a comunicat lui xxx despre suma de bani luată de la partea vătămată, a întors părții vătămate suma de 6000 euro și intenționează să întoarcă toată suma, banii nu au fost trecuți prin contabilitate, deoarece a doua zi după ce a transmis banii partea vătămată a plecat la Moscova, responsabil pentru introducerea banilor în contabilitatea întreprinderii era contabilă și directorul, cu banii respectivi a fost rambursată dobînda cetățenilor debitori la "xxx" pe numele ei ca persoană fizică, fapt confirmat prin documente, în momentul întocmirii contractului și transmiterii banilor xxx nu a fost prezentă, a anunțat partea vătămată că urmează să achite datoriile altor persoane, cînd achita banii la bancă prezenta codul asociației.

Din declarațiile inculpatei xxx depuse în instanța de fond, verificate în ședința instanței de apel, reiese, că vina în cele incriminate nu recunoaște, în luna februarie 2009 a fost internată în spital în orașul xxx, unde a fost vizitată de ruda sa xx, care i-a spus că are 20000 euro și i-a propus să-i depună în AEÎ "xxx", la 22.02.2009 a venit xxx împreună cu soțul și i-a transmis banii, peste 2 săptămîni xxx a telefonat-o de la Moscova și i-a spus că n-a venit la sediu a doua zi să întocmească actele necesare pentru că în aceeași zi a plecat la Moscova, a întreat-o ce să facă cu banii, la ce i-a răspuns să facă ce vrea și să-i întoarcă peste trei luni, banii i-a introdus în asociație, dar n-a reușit să întocmească actele necesare, persoanele care sunt datoare asociației cînd vor întoarce banii atunci o să-i restituie lui xx suma de bani, i-a spus lui xxx că dacă va depune banii în bancă va avea 24% lunar, xxx a știut că contractul nu era valabil, deoarece a doua zi trebuia să vină să întocmească actele, nu avea dreptul să depună banii în valută străină și i-a depus în lei, nu i-a fost eliberat careva bon deoarece a doua zi trebuiau să întocmească actele, banii lui xxx au fost folosiți pentru achitarea datoriei asociației față de "xxx", fapt cu care xxx a fost de acord, banii au fost vărsați în casieria "xx", fiind depuși din numele asociației, ultimei i-a dat contractul de depozit, care apoi a fost anulat, deoarece el nu era legal, după ce a scris recipisa lui xxx i-a restituit 1000 euro, apoi încă 5000 euro, în total 6000 euro, în contract a fost indicată adresa mun.xxx, dar putea să încheie contract numai cu persoane din raionul xxx, xx n-a fost prezentă la transmiterea banilor, ultima cunoștea despre acești bani deaceia a indicat-o în recipisă ca martor, peste trei luni xxx s-a adresat să-i întoarcă banii, dar i-a spus că "xxx" nu are bani și nu are de unde să-i întoarcă/f.d.30-35 volumul 2/.

Fiind audiată în ședința instanței de apel inculpata xxx a declarat, că susține declarațiile depuse în instanța de fond, nu a participat la întocmirea contractului de depunere a banilor și la transmiterea sumei de 20000 euro de la xxx către xxx, despre transmiterea banilor a aflat peste 2-3 săptămîni, la 04.11.2010 a semnat recipisa ca garant și ca martor precum că xxx i-a transmis banii lui xxx, ambele insistînd ca ea să semneze recipisa, nu a citit recipisa, de la xxx nu au parvenit careva somații referitor la faptul neexecutării contractului de depunere, xxx nu a depus banii în contabilitatea întreprinderii în mod oficial, cu acești bani au achitat suma restanță a persoanelor care nu au achitat dobînda la "xxx", suma de 20000 euro nu a fost reflectată în contabilitatea întreprinderii.

Din declarațiile inculpatei xxx depuse în instanța de fond rezultă, că vina sa în cele incriminate nu recunoaște, nu cunoaște despre ce au discutat xxx și xxx, despre faptul că xxx a lăsat bani în sumă de 20000 euro lui xxx a aflat peste două săptămîni, fiind rude xx a luat 20000 euro la păstrare de la xxx și deoarece ea era la evidență în mun.xxx i-a propus lui xxx să pună banii la depozit, banii se aflau în safeu, cînd a calculat creditul au văzut că nu le ajunge să achite dobînda, atunci xxx i-a sunat lui xxx și i-a spus ce problemă a apărut, xxx i-a spus că la moment nu are nevoie de bani, dar peste trei luni să-i dea banii, la sfîrșitul lunii aprilie lumea nu avea de unde să întoarcă banii la „xxx”, atunci au dat banii lui xxx la "xxx" ca să nu apară probleme, din 2010 n-a venit nici un ban pe cont, deaceia n-au de unde să întoarcă banii, lui xxx i-au întors 6000 euro, nu a participat la încheierea contractului, a fost doar xxx, xxx și soțul ei, a semnat recipisa de întoarcere a banilor lui xxx ca martor, consideră că banii trebuie să fie restituiți lui xxx/f.d.36-39 volumul 2/.

Fiind audiată în ședința instanței de apel partea vătămată xxx a declarat, că susține declarațiile depuse în instanța de

fond, susține acțiunea civilă înaintată, solicitând să fie încasat de la xxx și xxx suma de 14000 euro care nu a fost restituită, cheltuielile de judecată 12240 lei și prejudiciul moral în mărime de 30000 lei, a suportat cheltuieli pentru transport, cheltuieli pentru asistența juridică, la fel și pentru biletul de tren Moscova-Chișinău – 1600 lei, în anul 2010 pînă la pronunțarea sentinței de către Judecătoria Briceni de către xxx i-a fost întoarsă suma de 6000 euro, xx nu a fost prezentă la momentul restituirii banilor respectivi, totodată i-a comunicat că treptat îi va restitui toată suma de bani, cînd a depus banii a avut încredere în xxx și xxx și responsabili de primirea banilor sunt inculpatele, a depus plîngere la procuratură pe numele inculpatelor, deoarece a avut pretenții față de ele, dar nu față de bancă, a încheiat contract de împrumut cu xxx în prezența lui xx, a depus banii cu condiția de a-i ridica peste trei luni, chitanțe sau dispoziție privind depunerea banilor nu are, i-a fost eliberat numai contractul, susține pretențiile și față de asociație, la comisie a depus declarații la rugămintea lui xxx pentru a nu fi retrasă licența de activitate a asociației, deoarece i-au comunicat că dacă va fi retrasă licența atunci nu va primi banii, pentru suma de 14000 euro nerestituită de către inculpate i-a fost eliberată recipisă cu ștampilă, pînă a semna contractul a citit proiectul contractului și nu era scris că trebuia să fie membru al asociației.

Din declarațiile părții vătămate xxx depuse în instanța de fond rezultă, că în luna septembrie 2009 s-a întîlnit la spital cu xxx și i-a spus că dorește să procure apartament, ultima i-a propus să depună banii în bancă, a discutat cu concubinul său xxx și au hotărît să depună banii în bancă, la data de 22.02.2009 a încheiat un contract pe un termen de 3 luni, unde a depus suma de 20000 euro, cu o dobîndă de 24% anual, care i-a transmis lui xxx și xxx, după trei luni cînd a venit să ridice banii și dobînda inculpatele i-au răspuns că nu dispun de bani, a acceptat să prelungească termenul încă pe 3 luni, ulterior s-a adresat să primească banii și din nou i s-a spus că banii nu sunt, prelungind contractul pînă în luna februarie 2010, după aceasta s-a adresat la Comisia Națională a Pieții Financiare, unde a depus o plîngere, cînd a avut loc controlul xxx a rugat-o să spună că a primit banii și ea a mințit că i-a primit, la data de 14.04.2010 xxx a venit la ea acasă și i-a adus 5000 euro și i-a cerut o recipisă precum că a întors toți banii pentru a o prezenta Comisiei Naționale, ea i-a mers în întîmpinare, iar xx i-a scris o recipisă că în termen de 60 zile o să-i întoarcă suma de 18800 euro în total cu dobîndă, însă nu i-au întors banii, xxx i-a spus că cu banii au fost achitate datoriile altor persoane față de xxx, nu a primit nici un bon de depunere a banilor, la încheierea contractului au fost prezente xxx și xxx, banii i-a transmis lui xxx, apoi i-a luat xxx, a primit doar 1000 euro în calitate de dobîndă și 5000 euro în calitate de restituire a datoriei, cu ea a vorbit mai mult xxx cu privire la restituirea banilor/f.d.25-27 volumul 2/.

Din declarațiile martorului xxx depuse în instanța de fond, rezultă, că la începutul lunii februarie 2009 împreună cu xxx au vizitat-o pe xxx la spitalul republican, xxx este rudă cu xxx și i-a propus să depună bani la bancă, la 22.02.2009 s-au deplasat în satul xxx raionul xxx și au depus 20000 euro, xxx a numărat banii, iar xxx a complectat contractul pe 3 luni de zile, au primit copia contractului, însă n-au primit cecul, contractul a fost semnat și ștampilat, contractul a fost încheiat între xxx și xxx, xxx, după 3 luni xxx le-a spus că nu are bani, în afară de 6000 euro xxx n-a întors nimic/f.d.28-29 volumul 2/.

Dovada vinovăției inculpatelor se bazează și pe elementele de fapt dobîndite din probele scrise conținute la materialele cauzei penale, cercetate în ședința instanței de fond, cît și de instanța de apel, printre care:

-plîngerea din 20.07.2011 adresată de xxx către Procuratura raionului Briceni/f.d.4 volumul 1/,

-contractul de depunere a sumei de 20000 euro din 22.02.2009/f.d.6 volumul 1/,

-recipisele din 16.04.2010, 04.11.2011 semnate de xx, xxx și xx/f.d.7 volumul 1/,

-copia confirmării din 16.04.2010 semnată de xx privind lipsa pretențiilor /f.d.12 volumul 1/,

-hotărîrea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.18/4 din 14.05.2010, din care rezultă, că în rezultatul controlului privind respectarea legislației de către AEÎ „xxx” s-a constatat un contract de depunere de economii în sumă de 20000 euro acceptat pe data de 22.02.2009 pe un termen de 3 luni, semnat de directorul executiv în exercițiu cu aplicarea ștampilei asociației, care nu a fost reflectat în documentele contabile primare și centralizatoare și în rapoartele financiare ale asociației /f.d.20-23/,

-procesul-verbal de ridicare din 20.12.2011 a contractului în original de depunere din 22.02.2009 și a recipiselor/f.d.30, 31/,

-originalul contractului de depunere din 22.02.2009 și recipisele din 16.04.2010, 04.11.2010/f.d.32-33/,

-procesul-verbal de examinare a documentelor din 21.12.2011/f.d.34/,

-ordonanță de recunoaștere și atașare la dosar a corpurilor delictive din 21.12.2011/f.d.35/,

-hotărîrea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.18/4 din 14.05.2010 cu privire la rezultatele controlului privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către A.E.Î. ”xxx”, publicată în Monitorul Oficial nr.83-84 din 28.05.2010 /f.d.45-46/,

-proces-verbale de examinare a obiectului din 27.12.2011, 01.02.2012/f.d.47, 81/,

-ordonanță de recunoaștere și atașare la dosar a mijloacelor materiale de probă din 27.12.2011/f.d.48/,

-actul de control din 18.02.2010 privind efectuarea controlului privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către A.E.Î. ”xx” și documentele anexate/f.d.87-94, 95-105/,

-procesul-verbal de confruntare din 27.02.2012 între xxx și xx, din care rezultă, că xxx declară că la momentul încheierii contractului de depunere a sumei de 20000 lei a transmis lui xxx banii, care la rîndul său i-a transmis banii lui xxx, care i-a numărat/f.d.117-120 volumul 1/,

-procesul-verbal de confruntare din 27.02.2013 între xxx și xx/f.d.121-124/,

-acțiunea civilă în procesul penal înaintată de xx privind repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune, cerere de încasare a cheltuielilor judiciare /f.d.190-191, 220-224/,

-certificatul de înregistrare a A.E.Î. "xxx", extras din registrul de stat al persoanei juridice nr.925 din 11.11.2008, anexa la licență seria CNPF nr.000114 /f.d.212-214/,

-copiile hotărârilor Judecătorei Briceni din 26.06.2013 în cauzele civile la cererile A.E.Î "xxx" către xxx, xxx, xx, xxx, xxx privind încasarea datoriei/f.d.215-219/.

Colegiul penal consideră că probele administrate pe cauză, cercetate în ședința instanței de fond, cât și în ședința instanței de apel, corespund cerințelor stipulate de art.101 CPP, adică sînt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrînd deplin vinovăția inculpatelor în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 CP RM.

Colegiul penal consideră necesară excluderea din învinuirea adusă inculpatelor a agravantei „cu cauzarea daunei considerabile”, deoarece suma dobîndită de 20000 (douăzeci mii) euro, care constituia 267062 (două sute șazeci și șapte mii șazeci și doi) lei la momentul comiterii faptei, depășește suma de 5000 unități convenționale de amendă și constituie, potrivit art.126 al.1 CP RM, proporție deosebit de mare.

În atare situație, a decăzut necesitatea încadrării faptelor inculpatelor potrivit caracterului considerabil al daunei, mai ales că pentru încadrarea escrocheriei ca săvîrșit cu cauzarea daunei considerabile, valoarea bunurilor sustrase urmează a se încadra în limitele de la 25 la 2500 unități convenționale de amendă, fapt ce este depășit în cazul dat.

Colegiul penal ține să menționeze și faptul, că xxx la 22.09.2009 a depus bani în sumă de 20000 euro, fapt indicat și în contractul de depunere încheiat între AEÎ "xxx" cu xxx, semnat de xxx, contract care nu a fost reflectat nici în actele contabile și nici în rapoartele financiare ale asociației.

Deși ulterior lui xxx i-a fost restituită suma de 6000 euro în anul 2010, această sumă a fost restituită doar după mai multe adresări ale lui xxx, inclusiv cu petiție la Comisia Națională a Pieței Financiare, ca rezultat fiind efectuat control al activității asociației, unde anume la insistența din partea lui xxx xxx a relatat că nu are pretenții, dar de fapt suma integrală de 20000 euro nu a fost restituită, moment dovedit și prin declarațiile părții vătămate și a inculpatelor.

Astfel din circumstanțele stabilite pe caz se deduce concluzia că intenția inculpatelor cuprinde dobîndirea ilegală prin înșelăciune și abuz de încredere a sumei totale de 20000 euro, sumă primită și indicată și în contractul de depunere, care nu a fost reflectată în actele contabile și nici în rapoartele financiare ale asociației, dar a fost de fapt dobîndită ilegal de xxx și xxx, care cunoscînd situația financiară dificilă a asociației și dezinformînd pe xxx, totodată au obținut posibilitatea reală de a folosi banii din momentul transmiterii lor de către xxx.

Cele stabilite permit instanței de apel de a reține în sarcina lui xxx faptul, că activînd în calitate de director executiv al Asociației de Economii și Împrumut „xxx” cu sediul în satul xxx raionul xxx, avînd intenția de a dobîndi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, la 22.02.2009 a încheiat un contract de depunere de economii în sumă de 20000 (douăzeci mii) euro, pe un termen de 3 luni cu xxx. Conform ratei de schimb a BNM din 22.02.2009, 20000 (douăzeci mii) euro constituiau 267062 (două sute șazeci și șapte mii șazeci și doi) lei. Acest contract directorul executiv al A.E.Î. „xxx” xxx împreună cu contabilă A.E.Î. „xxx” xxx nu l-au reflectat în documentele contabile primare și centralizatoare și în rapoartele financiare ale asociației, iar banii 20000 (douăzeci mii) euro, depuși de xxx la Asociația de Economii și Împrumut „xxx” cu sediul în satul xxx raionul xxx, au fost însușiți ilicit de către directorul executiv al A.E.Î. „xxx” xxx și contabilă A.E.Î. „xxx” xxx, căuzînd părții vătămate xxx o daună în sumă de 20000 /douăzeci mii/ euro.

Acțiunile respective ale lui xxx se încadrează în baza art.190 al.5 CP RM sub formă de escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvîrșită de două persoane, cu folosirea situației de serviciu, săvîrșită în proporții deosebit de mari.

Colegiul penal la fel consideră necesar de a reține în sarcina lui xxx faptul că aceasta, activînd în calitate de contabil al Asociației de Economii și Împrumut „xxx” cu sediul în satul xxx raionul xxx, la 22.02.2009 directorul executiv al Asociației de Economii și Împrumut „xxx” cu sediul în satul xxx raionul xxx xxx, avînd intenția de a dobîndi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a încheiat un contract de depunere de economii în sumă de 20000 (douăzeci mii) euro, pe un termen de 3 luni cu xxx. Conform ratei de schimb a BNM din 22.02.2009, 20000 (douăzeci mii) euro constituiau 267062 (două sute șazeci și șapte mii șazeci și doi) lei. Acest contract directorul executiv al A.E.Î. „xxx” xxx împreună cu contabilă A.E.Î. „xxx” xxx nu l-au reflectat în documentele contabile primare și centralizatoare și în rapoartele financiare ale asociației, iar banii 20000 (douăzeci mii) euro, depuși de xxx la Asociația de Economii și Împrumut „xxx” cu sediul în satul xxx raionul xxx, au fost însușiți ilicit de către directorul executiv al A.E.Î. „xxx” xxx și contabilă A.E.Î. „xxx” xxx, căuzînd părții vătămate xxx o daună în sumă de 20000/douăzeci mii/ euro.

Acțiunile respective ale lui xxx se încadrează juridic în baza art.190 al.5 CP RM, sub formă de escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvîrșită de două persoane, cu folosirea situației de serviciu, săvîrșită în proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatelor xxx și xxx se încadrează anume în baza art.190 al.5 CP RM ca escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altor persoane, comisă prin înșelăciune și abuz de încredere, în proporții deosebit de mari, fiind constatat că la

momentul primirii banilor în sumă de 20000 lei de la xxx, xxx și xxx aveau scop de dobândire a banilor respectivi și nu aveau de gând să îndeplinească angajamentul asumat, neîntreprinzând măsuri legale în acest sens pînă la adresarea de către xxx cu petiție la Comisia Națională a Pieței Financiare, mai ales că contractul încheiat nici nu a fost trecut în actele contabile, nici în rapoartele financiare ale asociației, fapt dovedit atît prin declarațiile inculpatelor și părții vătămate, cît și în rezultatul controlului efectuat de Comisia Națională a Pieții Financiare.

Astfel în rezultatul controlului efectuat în urma petiției adresate de xxx s-a stabilit prezența contractului de depunere de economii în sumă de 20000 euro, acceptat pe data de 22.02.2009 pe un termen de 3 luni, semnat de directorul executiv în exercițiu cu aplicarea ștampilei asociației, dar care nu a fost reflectat în documentele contabile primare și centralizatoare și în rapoartele financiare ale asociației.

Faptul că a fost încheiat anume un contract din numele asociației cu xxx, cu aplicarea ștampilei, dar fără a fi reflectat în actele contabile și financiare, fiind totodată banii dobîndiți ilegal și folosiți de xxx și de xxx, indică la faptul că xxx a fost înșelată referitor la contractul dat, care de fapt nu a fost indicat în actele contabile și rapoartele financiare ale asociației, anume prin înșelăciune și abuz de încredere fiind manifestate acțiunile inculpatelor, deoarece xxx personal a propus lui xxx să depună banii, folosindu-se și de relațiile de încredere stabilite, fiind rude, cunoscînd și situația financiară a asociației, xxx la transmiterea banilor fiind indusă în eroare de xxx și xxx, prin folosirea și situației de serviciu, părții vătămate fiindu-i creată o falsă reprezentare a faptului încheierii contractului anume cu A.E.Î."xx", dar de fapt acest contract nu a fost realizat.

La adoptarea soluției Colegiul penal se conduce de Comentariul la Codul Penal la art.190 CP RM, potrivit căruia se explică, că latura obiectivă a escrocheriei se realizează prin dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Prin dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane se înțelege transmiterea benevolă infractorului de către victimă a bunurilor sau a dreptului asupra bunurilor sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere.

Urmează de menționat faptul că pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost dusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări. Infracțiunea de escrocherie este materială și se consideră consumată din momentul trecerii ilegale a bunurilor proprietarului, posesorului, deținătorului la cel vinovat, iar făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile străine după bunul plac.

Potrivit p.15 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție a RM nr.23 din 28.06.2004 "Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor", primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpînirea acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat. Alături de alte circumstanțe, intenția este demonstrată prin: situația financiară extrem de neprielnică a persoanei, care-și asumă angajamentul, la momentul încheierii tranzacției; lipsa de fundamentare economică și caracterul nerealizabil al angajamentului asumat; lipsa unei activități aducătoare de beneficii, necesare onorării angajamentului; achitarea veniturilor către primii deponenți din contul banilor depuși de deponenții ulteriori; prezentarea, la încheierea tranzacției, a unor documente false; încheierea tranzacției în numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane de care se folosește o altă persoană pentru a-și atinge interesele etc.

Din declarațiile inculpatelor, a părții vătămate, a martorului xxx, precum și probele scrise, relevate din documentele cercetate în ședința de judecată, rezultă cert că xxx și xxx la 22.02.2009 au primit suma de 20000 euro de la xxx, fapte ce reiese din declarațiile părții vătămate și a martorului xxx, totodată xxx și xxx au prezentat vădit fals realitatea, fiind întocmit la 22.02.2009 contractul de depunere de către xxx a sumei de 20000 euro A.E.Î."xxx", semnat de xxx ca administrator, asociația care era în criză financiară la acel moment, convenind asupra procentelor și termenului întoarcerii banilor.

Anume inculpatele au asigurat partea vătămată că va primi soldul depozitului la expirarea termenului, contractul însă nu a fost înregistrat și trecut în documentele contabile, inculpatele imitînd ulterior prin diverse căi îndeplinirea promisiunii de achitare cu partea vătămată, ca rezultat ultima și-a retras plîngerea adresată la Comisia Națională a Pieței Financiare, la insistența lui xxx, fiind întocmite recipise din 16.04.2010, precum și din 04.11.2010 de restituire a banilor.

În același timp, banii în sumă de 20000 euro nu au fost restituiți de către xxx și xxx, deși a trecut un timp îndelungat de la momentul primirii banilor și încheierea contractului cu partea vătămată și momentul restituirii sumei de 1000 euro și 5000 euro, care a avut loc în luna aprilie anul 2010, din ce rezultă că inculpatele au acționat anume prin înșelăciune și abuz de încredere, fiind prezente ambele modalități de comitere a escrocheriei, doar în urma adresărilor și insistențelor părții vătămate fiindu-i întoarsă suma de 6000 euro, fapt confirmat atît de partea vătămată, cît și de inculpate.

Mai mult, chiar și după restituirea sumei de 6000 euro inculpatele nu au luat măsuri și nu au restituit banii depuși părții vătămate integral.

Aceste împrejurări dovedesc caracterul infracțional al acțiunilor lui xxx și xxx, care de la bun început au avut ideea de a dobîndi ilegal banii și de a nu se achita cu xxx, camuflînd situația existentă privind criza financiară a asociației, au încheiat contractul de depunere, aplicînd ștampila, însă nereflectîndu-l în documentele contabile, astfel nu au acționat cu bună credință și la momentul primirii banilor au indus în eroare partea vătămată, promițîndu-i că în trei luni vor restitui banii, fapt ce nu a fost realizat.

Mai mult, din declarațiile inculpatelor rezultă, că banii au fost folosiți pentru achitarea datoriilor asociației, alături de aceste acțiuni se evidențiază intenția lui xxx și xxx cu privire la dobîndirea bunurilor prin escrocherie, care este demonstrată prin caracterul irealizabil al angajamentelor luate față de partea vătămată prin contractul întocmit, fără a fi realizat de fapt, asociația la acel moment fiind în criză financiară, nefiind executate promisiunile luate și nerestituind banii, partea vătămată

declarând clar despre prejudiciile cauzate prin acțiunile lui xxx și xxx.

Acest comportament al inculpatelor se menține și la momentul de astăzi, pe parcursul ultimilor ani careva acțiuni concrete de restituire a sumelor bănești părții vătămate nefiind întreprinse, mai mult chiar, caracterul acțiunilor inculpatelor indică în continuare la ducerea în eroare a părții vătămate.

Colegiul penal la fel consideră că soluția din dispozitivul sentinței instanței de fond privind lăsarea acțiunii civile fără soluționare, deoarece necesită a fi prezentate probe suplimentare pentru a o confirma, nu este una prevăzută de legea procesual-penală pentru o sentință de condamnare, în sensul dat instanța de fond pronunțând o soluție contrară prevederilor art.387 CPP RM, în latura dată sentința urmînd a fi casată, cu pronunțarea unei hotărîri noi, privind admiterea acțiunii civile depusă de partea vătămată.

Colegiul penal consideră că în sensul adoptat instanța de fond nu a respectat normele procesuale referitor la judecarea acțiunii civile depusă de partea vătămată, ca rezultat eronat s-a pronunțat o soluție neprevăzută de legislator, fără temei lăsînd acțiunea civilă fără soluționare, deoarece necesită a fi prezentate probe suplimentare pentru a o confirma, soluție care îngreăște dreptul părții vătămate la soluționarea acțiunii civile privind recuperarea prejudiciului cauzat.

La adoptarea soluției Colegiul penal operează cu prevederile art.387 al.1 CPP RM, potrivit căruia se indică, că o dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Conform al.1 art.219 CPP RM în redacția în vigoare la momentul examinării cauzei, se reglementa, că acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvîrșirea acesteia.

Potrivit art.219 al.2 CPP RM se reglementa la fel, că persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin:

- 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvîrșirii faptei interzise de legea penală;
- 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale.

Conform art.220 al.3 CPP RM se reglementează, că hotărîrea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept.

Potrivit materialelor cauzei penale partea vătămată xxx a înaintat acțiune civilă privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat în urma acțiunilor comise de inculpate /f.d.190-191 volumul 2/, precum și cerere privind încasarea cheltuielilor de judecată /f.d.220-224 volumul 2/, cu anexarea înscrisurilor.

Partea vătămată xxx a solicitat încasarea de la xxx, xxx și Asociația de Economii și Împrumut "xxx" a prejudiciului material în mod solidar în beneficiul său a daunei materiale în sumă totală de 20000 euro sau echivalentul în lei a acestei sume, la momentul pronunțării hotărîrii judecătorești, încasarea daunei morale în mărime de 30000 lei în mod solidar de la xxx, xxx și AEÎ "xxx", încasarea tuturor cheltuielilor de judecată generate de prezentul proces, cu anexarea înscrisurilor.

La aceste înscrisuri apărarea inculpatelor a avut acces, iar alte dovezi care să combată cele invocate de partea vătămată nu au fost prezentate.

În ședința judiciară s-a constatat, că suma dobîndită ilegal de inculpate de la xxx este de 20000 euro, din care a fost restituită suma de 6000 euro, la momentul judecării cauzei în ordine de apel partea vătămată a solicitat încasarea anume a sumei de 14000 euro în folosul său, în sensul dat pretențiile inculpatei cu privire la recuperarea sumei de 14000 euro fiind întemeiate și se dovedesc prin înscrisurile cercetate, urmînd a fi admisă cerința, cu încasarea de la inculpate în folosul părții vătămate a echivalentul în lei a sumei de 14000 euro la momentul executării hotărîrii judecătorești.

Colegiul penal conchide la fel, că cerința părții vătămate privind încasarea sumelor bănești de la inculpate și de la partea civilemente responsabilă AEÎ "xxx" în mod solidar nu poate fi admisă, deoarece s-a constatat, că deși a fost încheiat de xxx contract de depunere anume cu AEÎ "xxx", totodată acest contract nu a fost reflectat în actele contabile și financiare, banii fiind de fapt dobîndiți de xxx, xxx, astfel asociația nu poate purta răspundere în cazul dat.

La adoptarea soluției privind recuperarea prejudiciului moral solicitat de partea vătămată Colegiul penal se conduce și de explicațiile oferite în art.25 al Hotărîrii Plenului CSJ a RM din 09.10.2006 nr.9 "Cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral", potrivit căruia se explică, că instanțele judecătorești, la determinarea mărimum compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în considerație atît aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cît și datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi:

- importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale și a bunurilor (viața, sănătatea, libertatea, inviolabilitatea locuinței, secretul personal și familial, onoarea, demnitatea și reputația profesională etc.);

- nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice (lipsirea de libertate, pricinuirea vătămării corporale, decesul persoanelor apropiate (rudelor), pierderea sau limitarea capacității de muncă etc.);

- felul vinovăției (intenția, imprudența) persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei.

Instanțele judecătorești, la determinarea mărimii prejudiciului moral în echivalent bănesc, sînt în drept să ia în considerație și alte circumstanțe probatoare prin actele pricinii, în particular, situația familială și materială a persoanei care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului moral părții vătămate.

Colegiul penal a constatat, că în urma acțiunilor infracționale ale inculpatelor părții vătămate xxx i-a fost cauzat prejudiciu material în sumă totală de 20000 euro, pe parcurs fiind restituită suma de 6000 euro, fiind nerecuperată suma de 14000 euro.

La fel Colegiul penal constată, că prin acțiunile inculpatelor părții vătămate i-au fost cauzate suferințe psihice prin pricinuirea daunei materiale în urma dobîndirii ilicite a banilor, ultima fiind deposedată de banii ce-i aparțin cu drept de proprietate, dauna materială fiind parțial nerecuperată și la momentul judecării cauzei în ordine de apel, motiv care la fel aduce suferințe morale în legătură cu prejudiciul nerecuperat, astfel părții vătămate i-a fost adusă daună morală, necesară compensării.

Potrivit explicațiilor oferite de art.31 al Hotărîrii Plenumului CSJ a RM din 09.10.2006 nr.9 "Cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral" se indică, că în cazul în care cererea de reparare a prejudiciului moral a fost înaintată în instanța de judecată către doi sau mai mulți reclamați și prin hotărîrea pronunțată aceasta a fost admisă, prejudiciul moral se încasează aparte și nu solidar.

Colegiul penal din același motive enunțate anterior, consideră că prejudiciul moral nu poate fi încasat de la AEÎ "xxx", banii fiind de fapt dobîndiți de xxx și xxx, prejudiciul moral fiind cauzat prin acțiunile nemijlocite ale lor, astfel asociația nu poate purta răspundere în cazul dat.

Colegiul penal consideră că de la inculpatele xxx și xxx în folosul lui xxx urmează a fi încasată în recuperarea prejudiciului moral suma de 5000/cinci mii/ lei de la fiecare, cu titlu de prejudiciu moral.

La părerea Colegiului penal, suma de 5000 lei încasată de la fiecare inculpată va fi în raport cu suferințele suportate de partea vătămată și va aduce satisfacție pentru prejudiciul moral cauzat prin acțiunile inculpatelor, prejudiciul moral fiind evident.

Colegiul penal la fel consideră necesară admiterea parțială a cerințelor părții vătămate privind încasarea cheltuielilor de judecată, fiind admise recuperarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 6600/șase mii șase sute/ lei pentru participarea avocatului Cimpoi Ruslan în ședința instanței de fond și de apel, confirmate prin înscrisurile anexate la f.d.222 volumul 1, 84 volumul 2 și 44 volumul 3, precum și cheltuielile de transport doar în mărime de 6580/șase mii cinci sute optzeci/ lei, ce țin de participarea părții vătămate și avocatului la acțiunile de urmărire penală și ședințele de judecată, confirmate prin f.d.223-224 volumul 2.

În sensul dat Colegiul penal consideră că referitor la cheltuielile de asistență juridică solicitate partea vătămată a prezentat bonuri de plată ce demonstrează suportarea cheltuielilor de asistență juridică de către xxx în sumă de 2000 lei, 3000 lei și 1600 lei, partea vătămată fiind asistată de avocatul Cimpoi Ruslan.

La fel Colegiul penal consideră că urmează a fi recuperate cheltuielile solicitate de partea vătămată pentru prezentarea în ședința judiciară în cauza dată, deoarece în sensul dat sunt prezentate dovezi ce țin de confirmarea cheltuielilor de transport pentru deplasările părții vătămate și avocatului pentru examinarea cauzei în sumă totală de 4980 lei, precum și în sumă de 1600 lei ce țin de deplasarea părții vătămate din orașul Moscova Federația Rusă în Republica Moldova și participarea la ședința judiciară stabilită pe cazul dat, cheltuielile respective urmînd a fi recuperate de inculpate în folosul părții vătămate.

Cît privește solicitarea de încasare a cheltuielilor de transport pentru participarea martorului xxx în ședințele judiciare, Colegiul penal le consideră nefondate, deoarece personal martorul xxx nu a solicitat încasarea acestor cheltuieli, iar partea vătămată nu are împunericiri în sensul dat.

În aspectul celor menționate mai sus Colegiul penal convine că apelul părții vătămate urmează a fi admis parțial în latura civilă, sentința urmează a fi casată în latura civilă privind recuperarea prejudiciului material și moral, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit ordinii prevăzute pentru prima instanță, în aspectul indicat.

Colegiul penal la stabilirea pedepsei în privința inculpatelor ține cont de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.61 al.2 CP RM, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art.75 CP RM, ține seama de caracterul prejudiciabil al infracțiunii săvîrșite, de circumstanțele cauzei și de circumstanțele personale în privința inculpatelor.

Colegiul penal constată că xxx și xxx au comis crimă calificată de legislator ca deosebit de gravă, anterior nu au fost judecate, ambele se caracterizează pozitiv la locul de trai, a fost recuperat parțial prejudiciul cauzat părții vătămate.

Circumstanțe atenuante și agravante pe caz nu s-au stabilit.

Conform art.61 al.1 CP RM pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvîrșit infracțiuni, cauzînd anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Conform art.61 al.2 CP RM pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane.

Instanța de apel ține să menționeze și prevederile art.75 CP RM, potrivit căreia, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal ține să indice, că pedeapsa este echitabilă când ea impune persoanei vinovate lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă.

Pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către persoana vinovată, precum și de alte persoane. Ori, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă stabilită generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În baza împrejurărilor stabilite, ținând cont de pericolul social al faptelor comise, Colegiul penal consideră că în privința lui xxx și xxx urmează a fi numită pedeapsă sub formă de închisoare în limitele sancțiunii, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul financiar-bancar pe un termen de 3/trei/ ani.

Colegiul penal consideră că pedeapsa numită este echitabilă, în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatelor.

Reeșind din cele stabilite și soluția adoptată de instanța de apel, Colegiul penal conchide că apelul declarat de avocatul Șova Victor în interesele inculpatei xxx, apelurile declarate de avocatul Burlacu Silviu în interesele inculpatei xxx și apelul declarat de avocatul Cîrțca Boris în interesele inculpatei xxx sunt nefondate, fără invocarea la careva motive întemeiate de apel, în apeluri fiind indicate descrierea faptelor în viziunea autorilor apelurilor.

Colegiul penal ține să indice și faptul, că argumentele expuse în apeluri sunt contradictorii circumstanțelor stabilite de către instanța de fond și de apel pe parcursul judecării cauzei, urmînd a fi respinse, deoarece nu se acordă cu probele administrate și s-au declarat în scop de a evita răspunderea penală a inculpatelor.

Soluția instanței de apel referitor la apelurile respective se bazează pe prevederile art.415 al.1 p.1 lit.c CPP RM, potrivit căruia se reglementează, că instanța de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menținînd hotărîrea atacată, dacă: c) apelul este nefondat.

Referitor la apelul declarat de avocatul Șova Victor în interesele inculpatei xxx.

Colegiul penal consideră că nu pot fi luate în considerație argumentele aduse de avocat în apelul declarat că nu este de acord cu sentința instanței de fond, deoarece dezacordul cu sentința de condamnare a inculpatei xxx și părerea că fapta inculpatei nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 CP RM nu pot fi luate în considerație, temeiuri de casare a sentinței instanței din motivele invocate de avocat nefiind stabilite.

Faptul că inculpata xxx nu recunoaște vina sa nu echivalează cu achitarea ultimei și nu constituie temei pentru casarea sentinței, mai ales că probele cercetate demonstrează vina inculpatei.

Nu pot fi considerate întemeiate nici afirmațiile aduse de avocat că instanța de fond nu a dat o apreciere obiectivă la probele acumulate și administrate în cadrul ședinței de judecată și au fost tratate în defavoarea condamnatei xxx, pe cînd după cum rezultă din cerințele art.8 al Codului de Procedură Civilă „toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se întreprêtează în favoarea inculpatului”, că la viziunea sa acțiunilor lui xx le-a fost dată o apreciere greșită de organul de urmărire penală și această greșală a fost repetată de instanța de fond la emiterea sentinței de acuzare.

Colegiul penal consideră că probele cercetate la care s-a făcut referire dovedesc vina inculpatei xxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 CP RM, învinuirea nefiind bazată pe presupuneri și dubii, ci pe probele administrate care demonstrează vina inculpatei, totodată probele fiind apreciate just, de instanța de apel, fiind stabilit temei de excludere din învinuire doar a agravantei „cu cauzarea daunei considerabile”, situație care însă nu influențează la încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei, mai ales că temeiuri de achitare a inculpatei nu s-au stabilit.

Colegiul penal respinge ca declarative și argumentele aduse de avocatul Șova Victor că a pledat de la început pentru o încadrare corectă a acțiunilor lui xxx și emiterea unei sentințe de achitare fapt ce solicită și în prezent fiindcă instanța de fond incorect a ajuns la concluzia de a califica acțiunile lui xxx pe acest compartiment conform art.190 al.5 CP RM "Escrocherie", adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșeleciune sau abuz de încredere, fiindcă latura obiectivă a escrocheriei se realizează prin dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșeleciune și abuz de încredere, în acest context prin dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane se înțelege transmiterea benevolă infractorului de către victimă a bunurilor ...sub influența înșeleciunii sau abuzului de încredere.

Argumentele invocate sunt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite pe caz, de către instanța de fond pe parcursul judecării cauzei, situație menținută de instanța de apel.

Instanța de fond a făcut analiza probelor cercetate, iar concluziile făcute de instanța de fond privind vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 Cod penal RM rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele.

La părerea Colegiului penal probele administrate pe cauză corespund cerințelor stipulate de art.101 CPP, adică sunt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza sentinței de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrând pe deplin vinovăția inculpatelor în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 Cod penal RM.

Nu pot fi reținute nici argumentele aduse de avocatul Victor Șova în apel privind explicațiile oferite potrivit Hotărârii Plenului CSJ nr.23 din 28.06.2004 referitor la escrocherie, deoarece de fapt din probele cercetate rezultă că xxx personal a propus lui xxx să depună banii în asociație, ca rezultat xxx s-a deplasat în satu lxxx, a încheiat contract de depunere cu AEI "xxx", a depus banii în sumă de 20000 euro în prezența lui xxx și xxx, care cunoșteau despre situația reală existentă în asociație, totodată contractul respectiv nu a fost indicat în actele contabile și nici în rapoartele financiare, banii fiind folosiți de inculpate, astfel inculpatele la momentul primirii banilor aveau drept scop însușirea lor și nu aveau de gând să îndeplinească angajamentele asumate față de partea vătămată.

Invocarea că banii au fost primiți în baza acordului cu xxx care intenționa să pună banii la depozit și fiindcă d-ei a doua zi după transmiterea banilor lui xxx a plecat la Moscova a fost imposibilă restituirea ei imediată a banilor deoarece banii în sumă de 20000 euro au rămas la păstrare în safeu pînă cînd peste cîteva zile cu acordul lui xxx acei bani au fost depuși prin intermediul lui xxx pe contul de la xxx și că acest fapt nu servește temei de a concluziona că a primit bunurile ilicite și mai mult ca atît că au fost însușiți nu pot fi luate în considerație, deoarece cele indicate sunt o părere subiectivă a autorului apelului și contravin circumstanțelor stabilite pe caz, mai ales că banii au fost depuși conform contractului pe un termen de 3 luni și nu au fost restituiți părții vătămate la solicitare.

Nu pot fi reținute nici afirmațiile aduse în apel de avocatul Șova Victor că la calificarea acțiunilor lui xxx necesita de ținut cont despre faptul că în acțiunile d-ei lipsește latura subiectivă a escrocheriei care se caracterizează prin intenția directă și prin scop de profit, că xxx nu a avut intenția de a însuși banii lui xxx și s-a dovedit faptul că d-ei nu a avut nici un profit din aceasta, fiind cu caracter de declarație.

Din probele cercetate rezultă că anume xxx a propus lui xxx să depună banii în asociație, ca rezultat al discuției xxx a depus suma de 20000 euro și a încheiat contract cu asociația, care la acel moment era în situație de criză financiară, partea vătămată fiind îndusă în eroare de xxx și xxx la depunerea banilor și ulterior, mai ales că banii au fost folosiți de inculpate și nu au fost restituiți potrivit promisiunii făcute, astfel se stabilește intenția de dobîndire ilicită a banilor.

Mai mult, asociația în care activa xxx în calitate de administrator și xxx în calitate de contabil ține de activitatea asociațiilor de economii și împrumut, banii fiind primiți anume prin încheierea contractului de depunere cu asociația, fiind evident scopul de profit, doar că banii nu au fost reținuți în rapoartele financiare, iar din declarațiile ultimilor rezultă că banii depuși de xxx au fost depuși la bancă pentru achitarea datoriilor asociației, inculpatele dispunînd de bani, deși cunoșteau despre starea neprielnică a asociației.

Nu pot fi luate în considerație nici argumentele aduse că xxx nu a negat faptul că a primit banii în sumă de 20000 euro de la xxx și s-a obligat să-i restituie, însă în virtutea situației grele financiare actualmente nu este în posibilitate de ai restitui, că xxx i-a restituit lui xxx suma de 6000 euro, ce denotă faptul că d-ei este onestă și nu a avut intenția de a însuși acei bani care sunt cu caracter de declarație, situația grea financiară a asociației fiind aceiași și la momentul depunerii banilor de xxx.

Colegiul penal respinge argumentele aduse că în viziunea sa în cazul cînd xxx a consemnat prin recipisă obligațiunea sa de restituire a banilor lui xxx sînt relații civile și litigiul apărut necesită să fie soluționat pe cale civilă și deoarece în acțiunile lui xxx lipsesc semnele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 Cod Penal, care sunt o părere subiectivă a autorului apelului, fiind dovedit prin probele cercetate comiterea faptei prevăzute de art.190 al.5 CP RM de către inculpata xxx.

Declarațiile părții vătămate, a martorului xxx, contractul încheiat, precum și faptul eliberării ulterioare a recipiselor părții vătămate de către xxx, cît și de xxx și xxx, demonstrează, că după încheierea contractelor și dispunerea de banii depuși s-a încercat de a imita o situație legală referitor la acești bani, totodată prezența prejudiciului nerecuperat demonstrează că suma depusă la 22.09.2009 de xxx nu a fost recuperată, deși în recipise a fost indicată obligația de restituire pînă la 01.04.2011, fapt ce nu a fost realizat nici pînă în prezent.

Motive de a nu crede declarațiilor părții vătămate și a martorului pe caz nu au fost stabilite, mai ales că ultimii au dat declarații în instanța de judecată fiind preîntîmpinați pentru răspunderea penală pentru darea de mărturie false, precum și sub jurămint, aceste declarații parțial fiind confirmate și prin declarațiile inculpatelor, totodată declarațiile respective sunt sprijinite de probele cercetate și corespund cu circumstanțele stabilite pe caz.

Din probele cercetate atît în instanța de fond, cît și instanța de apel, nu s-a stabilit relații civile între xxx, xxx cu xxx, după cum se invocă afirmativ, fiind prezentă de fapt faptă penală sub formă de escrocherie, care a și fost demonstrată prin probele cercetate.

Astfel din probele cercetate atît în instanța de fond, cît și în instanța de apel, se constată vinovăția lui xxx anume în comiterea infracțiunii incriminate prevăzute de art.190 al.5 CP RM, nefiind stabilite relații contractuale cu xxx, după cum indică apărarea.

Colegiul penal consideră neîntemeiată și solicitarea de achitare a inculpatei xxx, deoarece temei de achitare a inculpatei nu s-au stabilit, iar probele administrate în ansamblu dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatei în fapta reținută în sarcina

inculpatei.

Deși inculpata nu recunoaște vinovăția în săvârșirea infracțiunii, Colegiul penal consideră că probele administrate și puse la baza sentinței de condamnare demonstrează pe deplin că infracțiunea în cauză, prevăzută de art.190 al.5 Cod penal RM a fost săvârșită de către inculpată, totodată nerecunoașterea vinei nu generează achitarea inculpatei, motiv pentru care apelul depus de avocat în interesul inculpatei xxx se respinge ca nefondat.

Cu privire la apelurile declarate de avocatul Burlacu Silviu în interesele inculpatei xxx.

Colegiul penal consideră că argumentele aduse de avocatul Burlacu Silviu în interesele inculpatei xxx privind dezacordul cu sentința instanței de fond nu pot fi reținute, deoarece sunt nefondate, apelul inițial depus fiind nemotivat, iar apelul motivat fiind fără argumentare de natură să desființeze sentința în contextul invocat de achitare a inculpatei xxx.

La părerea Colegiului penal, nu pot fi luate în considerație afirmațiile aduse de apelant că instanța de judecată a negat argumentele și declarațiile înaintate de către xxx și xxx, sentința de judecată fiind bazată numai de probele prezentate de către acuzare, că în acest caz, una din probele de bază a acuzării sunt declarațiile depuse de către partea vătămată xxx, care pe parcursul urmăririi penale a fost audiată de mai multe ori, fiind audiată și în cadrul cercetării judecătorești, completând declarațiile sale de fiecare dată cu ceva nou, care sunt declarative.

Nu pot fi luate în considerație nici argumentele aduse că instanța de judecată nu a pus și nu a explicat faptul, că partea vătămată xxx fiind audiată și depunând de 5 ori declarații de fiecare dată a completat declarațiile sale cu ceva nou, fiind audiată în calitate de martor a depus declarații care ulterior au fost deja completate cu ceva nou, fiind deja audiată ca parte vătămată, în timpul confruntării din nou completează declarațiile depuse anterior cu careva evenimente și fapte care nu au fost declarate anterior, fiind audiată în cadrul cercetării judecătorești declarațiile sale sunt din nou cu careva fapte și evenimente completate, care pînă a fi depuse nu au fost relatate niciodată, fiind completate anume în ce privește participarea lui xxx la anumite evenimente care au avut loc între xxx și ea, toate aceste completări a declarațiilor trezesc anumite dubii și bănuieli asupra veridicității declarațiilor depuse de către xxx, că instanța de judecată urmează să aprecieze critic declarațiile depuse de către xxx pe parcursul acestei cauze penale.

Astfel cele invocate se combat cu situația stabilită referitor la dobîndirea banilor de la xxx prin înșelăciune, de fapt partea vătămată în plîngerea depusă inițial a indicat situația întîmplată privind depunerea banilor la asociație.

Partea vătămată atît în cadrul instanței de fond, cît și în ședința instanței de apel a declarat, că la primirea banilor în sumă de 20000 euro a participat atît xxx, cît și xxx, fapt confirmat și de martorul xxx, precum și moment menționat la confruntarea petrecută între partea vătămată și xxx.

Temei de a pune la îndoială declarațiile respective și că depozițiile sunt incriminatoare pe nedrept nu s-au stabilit, mai ales că partea vătămată și martorul au depus declarații fiind preîntîmpinați pentru răspunderea ce o poartă pentru darea de mărturii false, iar în instanța de judecată și fiind sub jurămînt.

Declarațiile părții vătămate sunt sprijinite și prin probele scrise cercetate, care în cumul dovedesc vina inculpatei în dobîndirea ilegală a banilor de la partea vătămată.

Mai mult, xxx personal în recipisa eliberată lui xxx și-a asumat răspunderea pentru suma de 20000 euro nerestituită pînă la 16.04.2010, în sensul invocat de apărare argumentele înaintate fiind cu caracter de declarație.

Din aceleași motive nu pot fi sprijinite nici argumentele indicate în apel de avocat că din textul recipiselor reiese faptul, că xxx a semnat această recipisă avînd rolul unui garant sau martor la faptul că xxx va restitui suma împrumutată, xxx nu putea și nici nu poate să fie impusă să restituie suma de 20000 euro, deoarece ultima nu a participat la negocierile care au avut loc între xxx și xxx și nu a primit careva sume bănești, mai mult ca atît că ulterior numai de către xxx a fost semnat un contract de depunere cu xxx care nu a fost trecut prin contabilitate, tot de către xxx este eliberată recipisă prin care se obligă să restituie suma de 18800 euro, deja mult mai tîrziu în acest „joc” este atrasă și xxx care în vederea acordării unui ajutor lui xxx a făcut pasul prin care a semnat recipisă din 04.11.2010, care este scrisă de către xxx, avînd calitatea de martor a unei asemenea tranzacții, fiind cu caracter de declarație în circumstanțele stabilite pe caz.

Nu pot fi luate în considerație nici afirmațiile aduse că xxx vina nu a recunoscut și a declarat că nu a fost prezentă la discuția și la transmiterea sumei bănești între xxx și xxx, că despre existența împrumutului în sumă de 20000 euro de la xxx de către xxx a aflat abia peste două-trei săptămîni, suma de 20000 euro nu a fost introdusă în contabilitate, deoarece această sumă nu figura după contabilitatea asociației, că careva transferuri de bani la bancă ea nu a efectuat, că a semnat recipisă la solicitarea lui xxx și a dorit să o ajute pe xxx, fiind cu caracter de afirmație.

Din declarațiile părții vătămate și a martorului xxx rezultă participarea lui xxx la depunerea banilor, iar temei de a considera că xxx este incriminată pe nedrept nu sunt.

Nu pot fi reținute nici afirmațiile aduse că careva elemente a infracțiunii de escrocherie în acțiunile inculpatei xxx nu au fost stabilite, că toate acțiunile chiar ale inculpatei xxx cad sub incidența legislației civile, unde între două părți sunt relații de împrumut și care urmează a fi recuperate conform procedurii civile, care sunt o părere subiectivă a autorului apelului.

Din probele cercetate atît în instanța de fond, cît și instanța de apel, nu s-a stabilit relații civile de împrumut dintre xxx și xxx, după cum invocă apărarea, dar sunt stabilite fapte penale sub formă de escrocherie, demonstrate prin probele cercetate, la cercetarea cărora apărarea a avut acces deplin.

Astfel din probele cercetate atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, se constată prezența elementelor infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 CP RM, sub formă de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită de două persoane, cu folosirea situației de serviciu, săvârșită în proporții deosebit de mari, prin acțiunile atât xxx, cât și xxx au dus în eroare partea vătămată, creîndu-i o reprezentare despre asociația unde a depus banii în urma încheierii contractului, însă acest contract nu a fost reflectat nici în actele contabile, nici în rapoartele financiare, situație de care erau responsabile atât xxx ca director executiv, cât și xxx ca contabil-șef la asociație, banii fiind dobândiți ilegal, prin acțiunile sale cauzîndu-i prejudiciu material în proporție deosebit de mare.

Din probele cercetate rezultă că inculpatele au acționat cu inducere în eroare față de partea vătămată, au primit banii, au încheiat contract pe care nu l-au reflectat în modul prevăzut de lege, folosind banii în scopuri personale, partea vătămată invocînd prejudiciu material cauzat, totodată acțiunile respective nu se încadrează ca relații civile, ci sunt fapte prejudiciabile, comise cu intenție, prevăzută de legea penală și care conform Codului Penal sunt pasibile de pedeapsă penală, fiind corect constatată vina inculpatelor în faptele incriminate, de fapt fiind lipsă a obligațiilor civile.

Argumentele invocate sunt apreciate de instanța de apel ca un mod de a-și îndreptăți comportamentul și de a evita răspunderea penală.

Colegiul penal conchide că nu poate fi reținută nici solicitarea avocatului enunțată în apel de casare a sentinței instanței de fond cu pronunțarea în privința lui xxx a unei sentințe de achitare conform prevederilor art.390 al.1 pct.3 CPP RM, deoarece este nefondată și temeiuri de achitare a inculpatei nu s-au stabilit, faptul că inculpata nu recunoaște vina sa nu echivalează cu achitarea ultimei și nu constituie temei pentru casarea sentinței, mai ales că probele cercetate demonstrează vina inculpatei, motive pentru care apelurile declarate în interesele inculpatei de avocatul Burlacu Silviu se resping ca nefondate.

Referitor la apelul declarat de avocatul Cîrîța Boris în interesele inculpatei xx.

Colegiul penal consideră că nu pot fi reținute argumentele aduse de avocatul Cîrîța Boris privind faptul că de fapt, la două săptămîni după 22.02.2009 de la directorul executiv al AEÎ „xxx” xxx, contabila xxx a aflat că ultima a primit la deposit de la verișoara sa din mun.xxx xxx, pe un termen de 3 luni, la 2,4% lunar suma de 20 mii euro, contabilă xxx a fost împotriva, deoarece xxx nu locuia în teritoriul satului xxx, nu era membră a asociației și banii nu erau în lei, că situația financiară la AEÎ era normală, dar la sfîrșitul lunii aprilie 2009 nu erau bani să achite dobînda față de ”xxx”, în prezența lui xxx xxx prin telefon i-a lămurit cet.xxx situația apărută, la ce ultima a răspuns să facă ce știe, dar peste 3 luni cînd va reveni din xxx să-i întoarcă banii, că bani au fost achitați la ”xxx”, deoarece afirmațiile respective sunt redată în viziunea autorului apelului și sunt declarative în aspectele stabilite pe caz la care s-a referit instanța de apel.

Faptele indicate în apel că în prezent AEÎ „xxx” se află în litigiu judiciar cu debitorii Asociației, cet.xxx s-au restituit 6 mii euro, inclusiv 1000 euro în calitate de dobîndă, că cu parvenirea banilor pe contul AEÎ, restanța va fi întoarsă potrivit înțelegerii, că xxx, cât și xxx n-a negat primirea banilor, recunoaște necesitatea restituirii lor, s-au eliberat și recipise ca confirmarea primirii sumei de bani, la data de 16.04.2010; recipisa din 04.11.2010 a semnat-o și xxx ca confirmare a datoriei față de cet.xxx/f.d.33/ la fel nu pot fi tratate în favoarea inculpatei xxx, deoarece s-a stabilit existența infracțiunii prevăzute de art.190 CP RM în acțiunile ultimei pe acest caz, faptul eliberării recipiselor după dobîndirea ilegală a banilor de la partea vătămată, prin înșelăciune și abuz de încredere, cât și recunoașterii necesității restituirii banilor părții vătămate nu acordă legalitate acțiunilor inculpatelor, cât și nu scutește inculpatele de răspunderea penală pentru acțiunile comise.

Faptul că inculpata nu-și recunoaște vinovăția se apreciază de instanța de apel ca un drept al inculpatei, care nu poate fi îngrădit.

Invocarea că xxx n-a avut intenția de la bun început de a dobîndi bunul cet.xxx, despre ce a declarat atât la urmărirea penală, cât și în instanța de judecată și respectiv acțiunile ei nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.190 CP RM, lipsește latura subiectivă, că la mijloc e un litigiu civil nu poate fi reținută, deoarece nu s-a stabilit litigiu civil pe caz, acționarea inculpatelor fiind calificată ca infracțiune și acțiunile lui xxx întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 CP RM.

Din probele cercetate se dovedește caracterul infracțional al acțiunilor lui xxx și xxx, care de la bun început au avut ideea de a dobîndi bunurile prin înșelăciune de la partea vătămată, camuflînd situația existentă, astfel nu au acționat cu bună credință și la momentul primirii banilor, au indus în eroare partea vătămată, prin diverse promisiuni, fapte ce nu au fost realizate.

Alături de aceste acțiuni se evidențiază intenția lui xxx cu privire la dobîndirea bunurilor prin escrocherie, care este demonstrată prin caracterul irealizabil al angajamentelor luate față de partea vătămată, inculpata neexecutînd promisiunile luate și nerestituind banii, partea vătămată declarînd clar despre prejudiciile cauzate prin acțiunile lui xxx și xxx, în sensul dat vinovăția inculpatei xxx fiind dovedită deplin.

Nu pot fi luate în considerație nici referirea la explicațiile oferite potrivit pct.15 al Hotărîrii Plenului CSJ nr.23 din 28.06.2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”, că pînă la adresarea la organele de drept și pornirea urmării penale parțial s-a întors cet.xxx 6 mii euro, inclusiv 1000 euro ca dobîndă, deoarece s-a stabilit cert, că la primirea banilor în sumă de 20000 euro de la xxx xxx și xxx, au indus în eroare partea vătămată, au încheiat contract de depunere, dar nu l-au reflectat în actele contabile și financiare, au folosit banii în interesele sale, astfel la momentul primirii banilor urmăreau scopul dobîndirii ilegale a banilor și nu avea intenția să-și execute angajamentele asumate conform contractului, de fapt asociația era în criză financiară și atât xxx ca administrator, cât și xxx ca contabil, au dezinformat partea vătămată, folosind situația de serviciu.

Invocarea că în prezent se acționează prin instanța de judecată în raport civil cu persoanele care nu și-au onorat

contractul de credit cu AEÎ„xxx” și cu prima ocazie banii cet.xxx vor fi achitați nu poate fi luată în considerație, deoarece este afirmativă.

Nu poate fi admisă nici solicitarea avocatului de admitere a apelului, casarea integrală a sentinței instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care xxx să fie achitată, deoarece temei de achitare a inculpatei nu s-a stabilit.

Conducându-se de art.415 al.1 p.1 lit.c CPP RM, art.415 al.1 p.2 CPP RM, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

D E C I D E:

Respinge ca nefondate apelurile declarate de avocatul Șova Victor în interesele inculpatei xxx, de avocatul Burlacu Silviu în interesele inculpatei xxx și de avocatul Cîrțica Boris în interesele inculpatei xxx împotriva sentinței Judecătorei Briceni din 18.12.2013.

Admite apelul declarat de partea vătămată xxx împotriva sentinței Judecătorei Briceni din 18.12.2013, sentință care se casează parțial, inclusiv din alte motive decât cele invocate, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează.

xxx se constată vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 CP RM, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 8/opt/ ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul financiar-bancar pe un termen de 3/trei/ ani.

xxx se constată vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 CP RM, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 8/opt/ ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul financiar-bancar pe un termen de 3/trei/ ani.

Inculpatele xxx și xxx urmează a fi luate sub arest la epuizarea tuturor căilor de atac.

Calcularea termenului de pedeapsă pentru inculpatele xxx și xxx de la data arestării, cu includerea termenului de deținere în stare de arest de la 18.12.2013 pînă la 14.05.2014.

Admite acțiunea civilă înaintată de partea vătămată xxx și încasează în mod solidar de la xxx și de la xx în folosul lui xxx a prejudiciului material în mărimea echivalentului în lei MDA a sumei de 14000/paisprezece mii/ euro la momentul executării deciziei instanței de apel.

Încasează de la xxx și xxx în folosul lui xxx în recuperarea prejudiciului moral suma de 5000/cinci mii/ lei de la fiecare.

Încasează în mod solidar de la xxx și de la xxx în folosul lui xxx cheltuielile de asistență juridică în mărime de 6600/șase mii șase sute/ lei, precum și cheltuielile de transport în mărime de 6580/șase mii cinci sute optzeci/ lei.

În rest se mențin dispozițiile instanței de fond.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la pronunțare.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la data de XXXXXXXXX.

Președintele ședinței, judecător

Rotaru Ala

Judecător

Burdeniuc Ruslana

Judecător

Pușca Dumitru